DR. JONAS BALYS CORESP.
1105 CHISWELL LN.
SILVER SPRING, MD 20901 NB

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

Vol. LV Price 10¢ PIRMADIENIS — MONDAY, VASARIS — FEBRUARY 8, 1971 Nr. 32

IŠ MĖNULIO Į ŽEMĘ

Trečioji kelionė pasisekė, nors astronautai ir negalėjo atlikti visų uždavinių

Houston. — Penktadienį ir šeštadienį astronautai Shepard ir Mitchell vaikščiojo po mėnulį, abu kartus po keturias su puse valandos. Jų pasivaikščiojimas, eksperimentai ir uolienų rinkimas buvo transliuojamas į žemę spalvotos televizijos siųstuvais. Jie naudojosi nedideliu, iš aliuminio padarytu vėžimėliu.

Pats pirmas kojos palietimas mėnulio paviršiaus buvo irgi transliuojamas.. Anksčiau negu išlipo iš kabinos, kamera nukreipta į nuleistas kopėtėles perdavė ir Shepardo išsikėlimą. Vėliau kamera buvo įrengta 50 pėdų atstume ir rodė tolimesnius astronautų veiksmus.

"Viskas padengta dulkėmis", kalbėjo astronautai. Netrukus jų pasivaikščiojimas atrodė kaip kengūrų šokinėjimas — juk ten žmogus sveria šešis kartus mažiau, ir pašokti į viršų labai lengva.

Astronautų tikslas buvo pasiekti Cone kraterį, 330 pėdų aukštumo. Iš tolo, kaip jie sakė, jis atrodo labai įspūdingai. Deja, Cone kraterio astronautai negalėjo pasiekti. Buvo perdaug išvargę ir jų laikas baigėsi, turėjo grįžti. Negalėjo jie atvežti nei uolienų iš kraterio briaunos, nei nuo viršaus padaryti nuotraukų į kitą pusę, žemyn. Nuotraukos būtų parodžiusios kraterio vidaus sluoksnių susidėstymą.

Paviršius, kur jie nusileido, susidėjo iš dulkėtų akmenukų ir uolų trupinių. Didžiausi gabalai buvo dviejų - trijų colių skersmens. Įbedę stiebą su Amerikos vėliava, nusifotografavo ir parinko pirmų pasitaikiusių uolų, sukrovė į savo kabiną. Jeigu būtų reikėję kelionę sutrumpinti, kad nereikėtų tuščiom grįžti.

Darbas ant mėnulio buvo labai sunkus. Sunkiausia su apsauginiais drabužiais pasilenkti. Buvo sunkiau nei jie tikėjosi ir tam ruošėsi. Kai grįžo į kabiną, atrodė labai dulkėti, kaip purve išsivolioję.

Houston. — Astronautai Shepard ir Mitchell sėkmingai pakilo nuo mėnulio 12:48 v. p.p. Chicagos laiku šeštadienį, laimingai susitiko su besisukančiu aplink mėnulį Apollo 14, be jokių sunkumų susijungė ir susikabino abi kabinom. Paskui Antares kabina buvo "atstumta" kaip nereikalinga ir ji nukrito ant mėnulio. Seismografai, palikti ant mėnulio anksčiau ir dabar, kritimą užregistravo kaip žemės drebėjimą.

Apollo 14 Pacifike nusileis rytoj, antradienį, 3:04 v. p.p. Chicagos laiku.

Houston. — Kelionė į mėnulį ir atvežtos uolienos mokslui padės geriau suprasti saulės sistemos atsiradimą, ryšį tarp žemės ir kitų dangaus kūnų. Jeigu pavyktų uolienose kokia nors šiuakmenėjusia forma rasti buvusios gyvybės ženklų, būtų įrodymas, kad gyvybė yra galima ir kitur erdvėje. Ypač svarbus mokslui yra Cone kraterio uolienos. Mokslininkai mano, kad kraterio akmenys kadaise buvo 100 mylių mėnulio gilumoj.

Fra Mauro nusileidimo vieta parinkta todėl, kad netoliese yra 700 mylių platumo Lietaus jūra, kuri, kaip spėjama, išmušta mėnulio gyvavimo pradžioje milžiniško meteorito. Išmuštos dulkės, pakilusios į viršų, vėliau nusėdo aplink Fra Mauro apylinkę. Vieni uolienų pavyzdžiai bus paimti iš Cone kraterio, kiti Lietaus jūros išmesti ir nusėdę astronautų nusileidimo vietoje. Tų atvežtų pavyzdžių amžius gali būti skirtingas. Apollo 11 atvežti akmenys buvo 4.6 bilijonų metų senumo, Apollo 12 — 3.5 mil.

Houston. — Kitas skridimas į mėnulį — Apollo 15 — bus liepos mėnesį. Tada astronautai mėnuly praleis 66 valandas ir naudosis elektriniu vežimėliu ir apvažiuos 25 mylias. Apollo 15 astronautai — David Scott, Alfred Morden ir James Irwin — artėdami prie mėnulio, aplink jį išmes dirbtinį satelitą - mėnuliuką.

Apollo 15 numatyta iššauti liepos 15 ir kelionėj iš viso išbus 11 dienų.

Anksčiau atvežtų uolienų pavyzdžiai nebuvo labai dideli ir sunkūs — didžiausias svėrė 2 svarus. Dabar norėjo rasti bent 10 svarų gabalą. Pavyzdžius ėmė ne tik nuo mėnulio paviršiaus, bet kasė poros pėdų duobę ir ėmė iš dugno.

Kai ruošėsi į mėnulį, astronautai išėjo 100 valandų geologijos kursą.

"Padarysim dar daugiau", sako Braun

Chicago. — Werner von Braun, raketų programos organizatorius, šeštadienį viešėjo Chicagoje ir pasakė, kad Apollo 14 pasisekė 110%, daug geriau nei Apollo 11 ir 12. Apollo 14 vyrai atveža 108 svarus mėnulio uolienų, du kart daugiau nei anos abi misijos kartu. Jo žodžiais, Amerika neturėtų mažinti erdvių tyrimo programos ir siaurinti tam reikalui biudžeto. "Mes galėtumėm dar daugiau padaryti, jei žinotumėm, kiek tam reikalui bus pinigų. Rusams tuo atžvilgiu geriau: jie sustato penkmetį, ir mokslininkai žino, kiek skiriama sputnikų statybai, gi pas mus biudžetas planuojamas tik vieniems metams."

Lindbergh prieš greituosius lėktuvus

Washingtonas. — Charles Lindbergh, pirmasis žmogus, perskridęs Atlantą, įrodinėja, kad lėktuvai greitesni už garsą atneš daugiau žalos, ne naudos. Neapsimokės nei ekonomiškai, o tik dar labiau terš atmosferą ir jų triukšmas bus nepakeliamai didelis.

Brazilijoj nušovė teroristą

Rio de Janeiro. — Vienas teroristų, kuris pernai birželio mėnesį buvo iškeistas į V. Vokietijos ambasadorių, grįžo nelegaliai į Braziliją ir buvo nušautas. Jį nušovė policija, kai atėjo suimti, o jis gynėsi, šaudė ir susišaudyme žuvo. Brazilija, ji, kartu su kitais 39, išleisdama iš kalėjimo ir leisdama išvykti, buvo uždraudusi grįžti.

Vilniaus "Tiesa" štai kaip vaizduoja kelius okup. Lietuvoje: "Kaimuose purvyno tiek ir tiek — be gerų batų neišbrisi. Kai kurių nerūpestingų ūkių ir ne tik ūkių keliai skendi balose, duobėti, išmalti traktorių ir sunkvežimių". E.)

Bedarbių kiek sumažėjo

Washingtonas. — Darbo departamentas praneša, kad sausio mėnesį bedarbių bent kiek sumažėjo. Gruodžio mėnesį buvo 6.2%, o sausio — 6%. Paprastai sausio mėnesį niekad nemažėja, o kad šiemet kiek sumažėjo, iš to daroma išvada, kad krašto ekonominė padėtis po truputį ima taisytis.

Nixono planuose numatyta, kad iki 1972 metų vidurio nedarbas sumažėtų ir bedarbių būtų tarp 4.5 ir 5.2 procentų.

Panteros kariaus prieš amerikiečius

Alžiras. — Juodieji panteros, kurie Alžerijoj randa prieglaudą ir išvengia teismų už visokius nusikaltimus Amerikoj, pradėjo organizuoti armiją kovoti su "Amerikos imperializmu." Jie žada vilioti Amerikos juodukus, juos treniruoti ir siųsti kovoti su amerikiečiais Vietkongo ir Šiaurės Vietnamo eilėse.

Apie savo armiją ir pagalbą komunistams jie jau skelbia tenai leidžiamam biuleteny.

Newarko, N. J., Clinton Place Junior aukštesniosios mokyklos mokytojas Terence Elman kalbasi su laikraštininkais po to, kai jį sumušė 25 juodukai mokiniai. Tam mieste yra ir daugiau sumuštų baltų mokytojų. Miesto meras Gibson, juodukas, neseniai prisipažino, kad Newarkas blogiausias miestas Amerikoj.

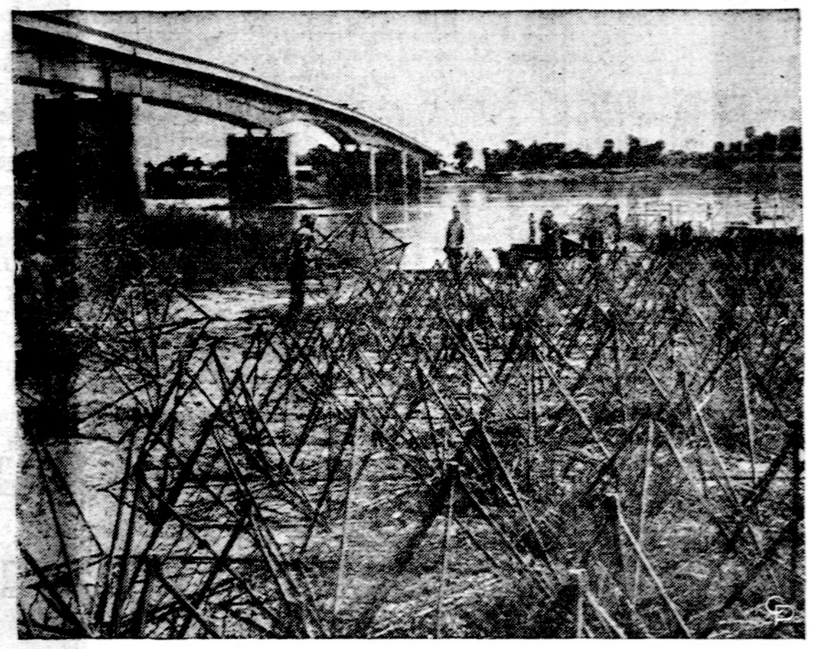

Mekongo upės tiltas Kambodijoje tiesiamas Phnom Penh. Kad priešas neprislinktų ir nesusprogdintų, aptvertas spygliuota tvora.

Ką nuveikė Vlikas 1970 metais

I. Informacija

1. Išleista lietuvių kalba "Eltos Informacijų" 26 biuletenio laidos — 364 psl. (tai sudarytų storoką knygą),

2. biuletenio anglų kalba — 168 psl.,

3. biuletenio vokiečių kalba — 192 psl.,

4. biuletenio italų kalba — 140 psl.,

5. biuletenio ispanų kalba — 40 psl.,

6. biuletenio prancūzų kalba — 58 psl.,

7. biuletenio arabų kalba — 20 psl.

Kalbėta Lietuvai per Romos, Vatikano, Madrido ir Manilos radijo stotis — iš viso 611 valandų. Naujai pradėjo veikti Vliko tvarkoma radijo valanda Manilos (Filipinuose) radijo siųstuvas. Nuolat teikiamoje informacijoje dirbo 21 apmokamas bendradarbis ir visa eilė talkininkų.

Turima seniau paruošta kita informacine medžiaga Vlikas aprūpina Lietuvos pasiuntinybes, konsulatus ir įvairias, į Vliką besikreipiančias įstaigas bei organizacijas. 1970 metais buvo išsiųsta apie 50 siuntų.

II. Leidiniai

1. Pradėta ruošti sovietinio ir nacinio genocido studija, kuri gali būti šiemet pabaigta. Ruošia dr. J. Pajaujis ir dr. D. Jasaitis;

2. pradėta ruošti Ribentroppo-Molotovo pakto ir su juo susietų dokumentų rinkinys, kuris numatomas išleisti šiemet. Ruošia dr. B. Kaslas;

3. pradėta ruošti ir šiemet numatoma išleisti Steigiamojo Seimo darbų studija. Ruošia dr. V. Sruogienė.

III. Organizacija

1. Clevelande sudaryta ir veikia Vliko ilgesnės veiklos gairių paruošimo komisija, kuri jau paruošė gairių projektą dėl bendradarbiavimo su kraštu;

2. sudaryta nauja Tautos Fondo valdyba;

3. Vliko Seimas buvo sukviestas Chicagoje.

IV. Užsienio politika

1. Vliko atstovas V. Banaitis stebėjo Tarptautinės parlamentarų konferencijos darbus Monako valstybėje;

2. gudams išleidus pamfletą, pažymėjus, kad Vilnius su rytinėmis Lietuvos žemėmis priklauso Gudijai, dėl to buvo protestuota;

3. protestuota prieš UNESCO suruoštą Lenino seminarą Suomijoje;

4. Vliko pirmininko ir Diplomatijos šefo parašais buvo įteiktas memorandumas JAV prezidentui;

5. pasiųstas raštas Federalinės Vokietijos vyriausybės kancleriui dėl pasirašytos su Sovietų Sąjunga sutarties;

6. dėl Brazinskų ryžtingo žygio į laisvę Vliko atstovas R. Kezys buvo nuvykęs į Ankarą ir tuo reikalu pasiųsta daug telegramų ir raštų;

7. dėl Simo Kudirkos išdavimo rusams, pirmąsias žinias gavus, buvo informuotos kitos organizacijos ir yra daug veikiama; protestams ruošti buvo sudarytas Akcijos komitetas, Vliko nario R. Kezio vadovaujamas;

8. Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas du kartus važinėjo po užsienį, lankydamas Europoje, Australijoje ir Filipinuose, be to, ir Valstybės departamente Washingtone.

V. Ryšiai su visuomene

Buvo susitikimų su DLB, ALT, JAV Liet. Bendruomenės, Kanados LB, Australijos LB, Vokietijos LB vadovybėmis, su spauda, dalyvauta įvairiuose suvažiavimuose, suruošta jaunimo seminaras, sakytos kalbos suvažiavimuose, per radijo programas ir kt. (Elta)

Žiniomis iš Ankaros, Apeliacinio teismo vyr. prokuroras Prano ir Algirdo Brazinskų byloje jiems palankų šio teismo sprendimą apskundęs Vyr. Apeliacinio Teismo visuotinei Tarybai, kuri peržiūrėsianti žemesniųjų teismų padarytus sprendimus. (E.)

JAV prof. sąjungų organizacijos, ALF-CIO prezidentas George Meany š. m. sausio 21 d. V. Simokaičio nuteisimo Vilniuje reikalu pažymėjo, kad Simokaitis, tai auka sovietų teroro prieš mažumų tautybes, kurių nusikaltimas — siekti laisvės. Meany toliau pabrėžė, kad AFL-CIO aiškiai pritaria pavergtųjų tautų protestams ir viso pasaulio lietuviams, kurie pergyvena "tamsią naktį persekiojimo ir neteisės, kuriuos sukėlė imperialistinis komunizmas su jo vadais Sovietų Sąjungoje". (E.)

Roma. — Senąjį Tuscanijos miestą centrinėje Italijoj supurtė žemės drebėjimas ir žuvo mažiausia 14 žmonių, o sužeistų virš 90. Tuscanija yra 50 mylių į šiaurės vakarus nuo Romos.

Vėl sovietų laivai į Kubą

Miami. — Pranešama vėl, kad Atlante į Kubą plaukia trys sovietų laivai. Vienas jų povandeniams laivams aptarnauti, kitas kreiseris, trečias tanklaivis. Prieš kurį laiką sovietų Tass buvo paskelbęs, kad jų laivynas vasario mėnesį lankysis Kuboje.

Kiek pasauly kalbų?

MADRIDAS. — Pasauliniam kalbininkų kongrese pranešta, kad suskaičiuota, jog pasauly kalba 2976 kalbom arba tarmėmis. Tačiau du trečdaliai žmonijos naudojasi tik 12 didžiųjų kalbų: anglų, kiniečių, ispanų, rusų, portugalų, prancūzų, vokiečių, japonų, arabų, italų, malajų, urdų (pakistaniečių). Kiek viena tų kalbų naudojasi virš 50 milijonų gyventojų.

Londonas. — Britai susirūpino, kad pas juos baigia nykti šikšnosparniai. Priežasties nežino.

Belfast. — Šiaurės Airijoj vėl atsinaujino neramumai, kur žuvo britų kareivis ir pora airių.

Bangkok. — Nuo 1957 metų Amerika pagelbėjo Thailandui pastatyti ir įrengti 1,004 policijos stotis, ir tas prisidėjo prie krašto saugumo.

Vilniaus spauda paskelbė: esperanto klube, veikiančiame Prof. sąjungų kultūros rūmuose, 1970 m. rudenį pradėjo veikti trijų mėnesių esperanto kalbos kursai. Juos lanko apie 50 žmonių. Be to, apie 60 studentų lanko esperanto kalbos užsiėmimus prie jaunimo esperanto kalbos klubo "Juneco". (E.)

Neužilgo išeis vieno dolerio vertės moneta su Eisenhowerių ir erelių simbolizuojančiu Apollo 11 nusileidimą mėnuly.

Prieštaraujančios žinios apie Laosą

Vientiane. — Laoso armija pietuose iš vakarų slenka į P. Vietnamo pusę ir užėmė Muong Phanale, 50 mylių nuo pagrindinio Ho Či Minh kelio. Ttrodo, kad Laoso armija nori sutartinai veikti su P. Vietnamo daliniais, kurie sukoncentruoti Khe Sanh apylinkėj. Toji kariuomenė dar nepajudėjo į Laosą, bet tą gali pradėti kiekvienu metu.

Komunistų Pathet Lao radijas jau pranešė, kad P. Vietnamo kariuomenė įžengė į Laosą ir užėmė Tchepone, 20 mylių Laoso teritorijoje. Laoso šaltiniai tą pranešimą neigia.

Rolls-Royce bus nacionalizuotas

Londonas. — Britų garsioji firma Rolls-Royce subankrutavo. Statė labai geros rūšies automobilius ir darė lėktuvų motorus. Kad firma neužsidarytų, ir 80,000 darbininkų neliktų be darbo, britų vyriausybė nori ją nacionalizuoti.

Italų spaudoj apie Lietuvą

1970 metais, ypatingai antroje pusėje, Lietuvos, lietuvių, be to, Baltijos valstybių vardai, ypatingai dažnai prisiminti Italijos spaudoje, ne tik Romoje, bet ir mažesnėse vietovėse. Apie Lietuvą minėta įvairiais atvejais.

"L'Italiano" žurnalas, Romoje, rašydamas apie Vakarų valstybes ir Viduržemio jūrą, pažymėjo, kad Rytų Europoje rusai buvo iššudę milijonus tariamų buržujų, kaip lietuvius, estus, lenkus, Krymo totorius, Volgos vokiečius ir kt. Kitas Romoje leidžiamas žurnalas, "La Bonifica" G. Gaddi straipsnyje apie sovietų ūkį, priminė ir okup. Lietuvos kolchozus. "Il Secolo d'Italia", rašydamas apie išduotas tautas, nurodė į Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių likimą. Milane leidžiamas "Candido" priminė ir Baltijos valstybėse vykdomą genocidą.

Keli italų laikraščiai, rašę apie šventuosius —kai kurių kraštų patronus, šalia kitų valstybių, paminėjo Lenkiją, Bohemiją ir Lietuvą. Pvz. žinomas dienraštis "La Stampa" (Torino) teigė, kad Bohemija ir Lietuva turinčios po septynis šventuosius — patronus.

Žurnalas "Il Carabiniere", Romoje, straipsny apie Amerikos folklorą paminėjo, šalia Brooklyno italų, New Yorko rusų ir Bostono lietuvius.

Milane leidžiamas medicinos žurnalas "Rivista dell' Instituto Vaccinogeno..." straipsny apie susirgimus plaučių vėžiu, pateikė lentelę apie susirgimo atvejus 100,000 gyv., 35—64 m. amž. žmonių tarpe. Iš jos matyti, kad daugiausia tokių susirgimų Škotijoje, būtent, 154,3, kiti kraštai — Suomija (119,7), Rusijos Federacija (102,1), Ukraina (80,0), kiek mažiau Lietuvoje, būtent 75,3 iš 100,000 gyventojų. (E.)

KALENDORIUS

Vasario 8: šv. Denis, šv. Kointa, Dormantas, Nirma.

Vasario 9: šv. Altas, šv. Apolonija, Girvydas, Algė.

Saulė teka 6:57, leidžias 5:13.

ORAS

Chicagoj ir apylinkėse: apsiniaukę ir galimas sniegas, temperatūrą virš 20 laipsnių.

MŪSŲ SOCIALINĖ - FRATERNALINĖ

apžvalga

LIETUVIŲ KAT. SUSIVIENIJIMO
CHICAGOS APSKRITIES VALDYBA
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

TALKON KOVOJANČIAI TAUTAI

Petys gi į petį, na, vyrai, kas gali,
Sustoję į darbą už mylimą šalį,
Prikelkime Lietuvą mūsų!

Anais sunkiais Lietuvos gyvenimo caro vergijoje laikais didysis poetas —pranašas Maironis šiais iškalbingais žodžiais atsišaukė į visą lietuvių tautą ir išeivius užsienyje. Jis šaukė į darbą ir kovą visus. Šis Maironio šauksmas ir šiandien yra aktualus ir reikalingas, nes trisdešimt pirmieji metai, kai naujas tironas siautėja mūsų tėvų žemelėje, norėdamas nutautinti mūsų brolius ir seses Lietuvoje, kad Lietuvą galėtų pasilaikyt sau visiems laikams.

Šiandieninis Lietuvos okupantas, kruvinasis bolševizmas, yra piktesnis, žiauresnis ir viliuginges nis už carizmą, todėl yra reikalinga dar stipriau ir garsiau šaukti visus į darbą ir kovą, šaukti visus, kurie tebėra tautiškai gyvi ir jautrūs savo tėvų krašto žmonių kančioms žiaurioje bolševizmo vergijoje. Nei kiek netenka abejoti, kad mūsų organizavijos — Lietuvių Katalikų Susivienijimo visi nariai, be išimties, yra ir jautrūs ir ryžtingi stoti į talką kenčiančiai ir kovojančiai tautai. Taip galima teigti todėl, kad, patekus Lietuvai į Sovietų Rusijos okupaciją, tūkstančiai mūsų organizacijos narių išsirikiavo į kovotojų gretas. Savo vadovams jie talkino darbu, auka ir pasiaukojimu. Jie buvo didelė, nuoširdi, veiksminga ir efektinga talka ir kuriant Lietuvai laisvinti sąjūdį — Amerikos Lietuvių Tarybą ir jai veikiant, sėkmingai veikiant per trisdešimt metų, kad atkovotų Lietuvai laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

Visos LRKSA centro valdybos ir savo vardu, kreipiuos į visus narius stovėti Amerikos Lietuvių Tarybos veikėjų bei darbininkų gretose ir visu kuo, kuo tik galime, pagelbėti surengti Vasario 16-tos minėjimus kolonijose, dalyvauti juose, aukoti ALT dirbamiems darbams finansuoti. Kuopų valdybos yra prašomos būti minėjimų organizavimo dalyviais ir kuopos, kaip tokios, įsirašyti į Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, kur jie yra, o kur nėra pasirūpinti juos suorganizuoti, nes reikalas stiprinti Alto skyrius įvairiuose miestuose ir miesteliuose šiandien yra aktualesnis reikalas, negu bet kada pirmiau yra buvęs. Neužmirškime, kad ALT yra politinė Lietuvos laisvės kovos vadovė Jungtinėse Valstybėse ir todėl reikia jai talkinti visais galimais būdais ir telkti jos išdui lėšas, kad jų nepritrūktų patiems būtiniausiems ir reikalingiausiems darbams ir žygiams atlikti. Neturint pakankamai lėšų, Lietuvos išlaisvinimo pastangos susilpnės ar ir visai gali sustoti. Ir jei dėl mūsų neveiklumo ir nepakankamo dosnumo taip įvyktų, skaudžiai nusidėtume kenčiančiai Lietuvai, nes ir jos kovos frontą susilpnintume. Tad, jo nesilpninkime, bet stiprinkime.

"Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia" —mūsų tautos himne pasakyta. Semkimės stiprybės ir iš savo organizacijos veiklos praeityje. Toji jos veikla visais laikais buvo susijusi su rėmėmu gyvybiniu Lietuvos ir bendrai tautos reikalų. Pasisėmę stiprybės iš praeities, sustoję į darbą... prikelkime Lietuvą mūsų!

L. Šimutis,
LRKSA pirmininkas

IŠ CENTRO VEIKLOS

LRKSA turtas 1970 metų gruožio 31 d. siekė 2 , 832,134.03. Mirusių narių šeimoms per gruodžio mėnesį išmokėta 3, 400.00. Sirgusiems nariams iš Pašalpos ligoje fondo išmokėta 1,055.25 dol. Tiems nariams, daugiausia jaunamečiams, apdraustiems dvidešimčiai metų (Endowment Policy) išmokėta per vieną gruodžio mėnesį net 4,000.00 dol. Už "cash Surender" narystės certifikatus vieno mėnesio laikotarpiu centras išsiuntinėjo nariams į kuopas 3,527.53 dol. Įeigų per tą patį mėnesį buvo 13,780.15 dol. Išmokėjimų — 13,982.78 dol. Į šią sumą neįskaitoma išlaidos organizacijos administravimui ir organo "Garso" spausdinimui.

— ——

Išmokami dividendai. Dar kartą primenama, kad kuopų finansų sekretoriai yra gavę iš centro dividendų čekius. Juos gaus atsilankę į kuopų susirinkimus, o jei kas dėl nesveikatos, ar kitokių svarbių priežasčių negalėtų į susirinkimą nuvykti, tesikreipia į finansų sekretorių.

— ——

Pernai Pennsylvanijos apdraudos departamento revizoriai per keletą savaičių darbavosi centro ofise, tikrindami organizacijos finansinę padėtį, jos tvarkymo sistemą ir kitus organizacijos reikalus. Iš to departamento yra gautas pranešima bei platus raportas su pastabomis, kad LRKSA finansiniai reikalai yra geroje tvarkoje, kad administraciniam organizacijos tvarkymui nėra priekaištų. Departamento raportas yra detalus ir platus. Šis raportas tai yra gera atestacija mūsų susivienijimui.

IŠ APSKRITIES VEIKLOS

— 163 kuopos metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienyje vasario 14 d. 12 val. tuoj po pamaldų Marąette Parko lietuvių parapijos salėje.

Bus pranešimai iš kuopos veiklos ir valdybos rinkimai. Po susirinkimo sekretorius išdalins dividendus.

— LK Susivienijimo Chicagos Apskrities valdybos posėdis įvyks vasario 19 d. 7 val. 30 min. Vyčių salėje, kuriame bus aptariami svarbūs reikalai ryšyje su artėjančiu metiniu susirinkimu.

Daugiau klausi —mažiau klysi!

Klausimas: Artinasi laikas užpildyti Federalinius ir valstijos pajamų mokesčių blankus. Aš einu pas amerikonus, bet visad jie sako, kad aš ateinu nepasiruošęs. Kaip reikia pasiruošti, kad greičiau ir geriau užpildytų pajamų mokesčių blankus?

Atsakymas: Pajamų mokesčių pareiškimų užpildymas yra gana komplikuotas. Reikia turėti daug duomenų apie savo pajamas ir išlaidas.

Pirmiausia reikia turėti tikslias žinias apie savo pajamas. Reikia turėti algų lapelius —Form W-2 —, reikia atsinešti pranešimus apie gautus procentus už pinigus, reikia pasiimti žinias apie gautus dividendus už turimas akcijas. Jei turite namus, reikia turėti žinias apie gautą nuomą ir visas namo išlaidas. Geriausiai pačiam suskaičiuoti namo pataisymo ir visas kitas išlaidas, kad nereikėtų tam, kas jūsų pareiškimus pildo, gaišti laiką skaičiuojant kiekvieną jūsų sąskaitą.

Tas pats tinka ir, jei jūs norite skaičiuoti savo asmenines išlaidas. Reikia suskaičiuoti, kiek jūs sumokėjote sveikatos draudimui, kiek išleidote vaistams, kiek ir kokiems gydytojams sumokėjote už gydymą, kiek išleidote laboratorijoms už tyrimus, kiek už akinius ir taip toliau.

Taip pat reikia susiskaičiuoti, kiek jūs sumokėjote nekilnojamo ir asmeninio turto mokesčių, kiek mylių nuvažiavote su savo automobiliu ir kiek išmokėjote pirkimo mokesčių (sale tax), ypač jei pirkote ką nors didesnio.

Labai svarbi išlaidų pozicija yra taip vadinama "contributions". Toje vietoje daugiausiai laiko sugaištama. Sunku atsiminti kiek aukota bažnyčiai, kiek vienuolynams, kiek mokykloms, skautams ar kitoms labdaringoms institucijoms. Geriausiai turėti pakvitavimus arba būti tikriems, jei jų reikės, kad galėtume gauti.

Taip pat reikia tiksliai susiskaičiuoti kiek išmokėjote nuošimčių už skolas: už namą, už pirkinius išsimokėtinai ar už paskolas kredito įstaigose.

Galiausiai visai užsikertama vadinamam įvairių išlaidų skyriuje. Nežinoma kiek mokėta unijos mokesčių, kiek išleista už įrankius, reikalingus darbui, kiek kainavo apsauginiai drabužiai, kiek buvo tikrų nuostolių iš nelaimingų atsitikimų ir taip toliau.

Kruopštus tų išlaidų suskaičiavimas gali sutaupyti nemažą sumą pinigų. Tik reikia kruopštumo ir rūpestingumo. Pagaliau juk tai įdomu ir pačiam suskaičiuoti pernykų metų pajamas ir išlaidas. Juk tai gali padėti planuoti ateinančių metų šeimos biudžetą. Pabandykite.

V.Š.

Louise Mitchell, astronauto Edgar Mitchell žmona, atidžiai seka savo vyro kelionę į mėnulį.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Kenosha, Wis.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ATSTATYMO MINĖJIMAS

Kenoshos Altos skyrius Vasario 16-sios minėjimą rengia vasario 14 d. Pamaldos už Lietuvą įvyks 8 val. Šv. Petro parapijos bažnyčioje, Kenoshoj. Bus įnešamos JAV, Lietuvos, šaulių, ateitininkų vėliavos. Per lotyniškai atnašaujamas mišias giedos Racine Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras. Iškilmingas minėjimas įvyks 3 val. p. p. Danish Brotherhood salėj.

Kalbą pasakys kun. J. Borevičius, SJ. Meninę programą atliks Šv. Kazimiero parapijos choras, vad. J. Grimskio, tautinių šokių grupė Bijūnas ir mažieji šokėjai, vad. St. Milašiaus. Po minėjimo bus visiems bendros vaišės. Į minėjimą iš amerikiečių yra pakviesti Wis. gub. padėjėjas, Kenoshos miesto meras ir kiti.

Vietos ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti pamaldose ir iškilmingam minėjime.

J. B.

Worcester, Mass.

RUOŠIAMĖS VASARIO 16 MINĖJIMUI

Worcesterio Organizacijų tarybos išrinktasis Vasario 16 dienos minėjimui rengti komitetas yra nustatęs minėjimui sekančią tvarką:

Minėjimas įvyks vasario mėn. 14 dieną ir prasidės abiejose parapijose šv. Mišiomis lietuvių kalba — Vilniaus Aušros Vartų parapijoj — 7 val. ryto, Šv. Kazimiero parapijoj — 10 valanda ryto.

Visos organizacijos yra kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis Šv. Kazimiero paarpijos bažnyčioje 10 val. mišiose.

Antroji minėjimo dalis su prakalbomis ir menine programa įvyks tą pačią dieną 3 val. p. p. Lietuvių piliečių klube, 67 Vernon st. Ir čia organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis.

Į minėjimą klube yra pakvesta valdžios pareigūnų, o pagrindinę paskaitą skaitys žinomas lietuvybės puoselėtojas — Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Jutkevičius -Jutt.

Aukos lietuvybės reikalams bus skirstomos pagal aukotojų pageidavimą.

Esant blogam orui, minėjimas bus perkeltas į vasario mėn. 21 dieną. Perkėlimą skelbtume per radijo stotį WTAG.

Organizacijų taryba ir Rengimo komitetas visus lietuvius kviečia kuo skaitlingiausiai dalyvauti pamaldose ir pagrindiniame minėjime, klubo patalpose.

Rengimo komitetas

— ——

PENKI MILIJONAI BUTŲ

Vakarų Vokietijos vyriausybė paruošė planą per 5 metus pastatyti 5 milijonus naujų butų. Taip pat pagal socialinę programą, vyriausybė pastatys kas metai dar 100 tūkstančių naujų butų.

Kl.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiad uždaryta Ligoniai priimami susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229.
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6—8 val. vakaro Šeštadieniais 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

TRYS MILIJONAI IEŠKO PAVELDĖTOJŲ

Lietuvių Katalikų Susivienijimas skelbia naujų narių vajų. Gyvybės draudimas nuo naujagimio iki 65 metų amžiaus. Šeši planai suaugusiems ir trys — mažamečiams.

Lietuvių Katalikų Susivienijimas — daugiau kaip 80 metų tarnauja savo narių gerovei ir lietuvybės išlaikymui: duoda paskolas namams įsigyti, moka nariams dividendus, leidžia nariams laikraštį, šelpia vargan patekusius, stipriai remia lietuvių kultūrines pastangas, ryžtingai dalyvauja Lietuvos laisvinimo darbe. Lietuvi. apdrausk lietuvybę, stok pats ir įrašyk savo vaikus, kurie bus tos organizacijos paveldėtojais, būk apsidraudęs pas savus ir jauskis saugus.

Kuopų atstovai Chicagoje:

A. Budris, 2523 W. 45 Place.
J. Litvinas, 4610 S. Wood St.
H. Malinauskas, 2230 W. 50 St.
K. D. Rubinas, 10503 S. Edbrooke Ave.
I. Sakalas, 7356 S. Campbell Ave.
S. Šarauskas, 3839 W. 65 St.
A. Šatas, 5727 W. Cermak Rd.
S. Semėnienė, 6507 S. Troy Ave.
F. Sereičikas, 4525 S. Rockwell St
M. Šrupšienė, 6733 S. Campbell Ave.
A. Zailskas, 1819 So. 48 Ct. Cicero.
A. Kareiva, 7030 S. Rockwell St
A. Povilaitis, Aps. pir., 7019 S. Maplewood Ave.
V. Šimaitis, rajon. org., 2737 W. 43 St., CL 4-2390.

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visus mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.
Sąskaitos apdraustos iki $20,000.00

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4900 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 284-4700

5% All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly.

INSURED

6% 2 Years Savings Certificates (Minimum $5,000)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, legal holidays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $19.00 — Chicago and Cook County, Illinois; elsewhere in U.S.A. $17.00. Canada $19.00. Foreign Countries — $20.00.

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn
Cook apskr., Illinois	$19.00	$10.00	$6.00	$2.50
Kitur JAV	17.00	9.00	5.00	2.00
Kanadoje	19.00	10.00	6.00	2.50
Užsienyje	20.00	11.00	6.50	2.50
Savaitinis	10.00	5.50	—	—

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 —12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir Šlapumo Takų Chirurgija
Tel. 695-0533 - Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25 Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849. rez. 388-2233
DR. PETER T BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm. ketv. 1 iki 7 popiet, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9: antrad. ir penktad 10-4: šeštad. 10-2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
GRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN EISINAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų - rezid. — PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIONAS
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
5540 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą
Skambint 585-2525
Telef. veikia 24 val.

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 W. 59 Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12—4 val. p. p. 6—8 val. vak., šeštad. 12—2 val. p. p. Trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvir. ir penkt nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6—8 val. vakare. Trečiad, nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien — 3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2317 West 71st Street
Tel. HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Pirm. ir penkt. 2 — 8 p. p.
Antrad. ir ketv. 9 — 11 v. r. ir 4—8 p. p. Šeštad. 9 v. r. iki 12 d.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact linses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniais uždaryta

Telef. — 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 South Kedzie Avenue
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šeštad. 8 v. r. iki 3 val. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290; ofiso ir rezidencijos
Priima ligonius tiktai susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostato CHIRURGIJA
Ofisas 2656 West 63rd St.
Val.: antrad. nuo 1 - 4 popiet, ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; Rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4414 Rez. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p.p ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2—8 v. v. penktad 10—12 ryto, 2 iki 8 val. vak. Šeštad. 1 iki 4 val. vak. Treč. ir Sekmad. uždaryta.
Rezid. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimėja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 val. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 6—8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850
Val.: pirmad., antrad., penktad. 1-6 ir 6-8 v. v., ketvirt. 6-8 v. vakare šeštadieniais 11-4 val. popiet.

Pramonės priedangoje

LIETUVOS KOLONIZACIJA

Surusinti Pabaltijo sritį ir tuo amžiams užtikrinti rusams saugų priėjimą prie Baltijos jūros yra sena rusų tautinių šovinistų svajonė. Šią politiką vykdyti pradėjo carė Kotryna II, energingai vykdė garsus caras Petras I ir visa eilė kitų Rusijos valdovų.

Ne kam kitam, kaip tik rusinimo tikslams Lietuva, Latvija ir Estija buvo 1940 m. ir pakartotinai 1944 m. rusų užimtos. Tuo pačiu laiku iš Suomijos rusai išplėšė Karelijos ir Petsamo sritis, prijungę prie Sovietų Rusijos.

*

Lietuvos ir kitų užimtų kraštų rusinimas vykdomas įvairiais būdais. Iš jų išskirtini du keliai: tiesioginė kolonizacija, perkeliant rusus į Lietuvą gyventi, deportuojant lietuvius į Rusijos sritis ir kolonizacija, vedama pramonės kūrimo priedangoje.

Kaip reikalą besvarstytume, Lietuvoje nėra platesnių galimybių didesnę pramonę sukurti, nes neturime pramonei reikalingų žemės gelmių turtų. Nėra nei akmens anglies, nei metalų, nebuvo rastas ir apčiuopiamas pramoninės naftos kiekis.

Tačiau pokario metais Lietuva virto pramonės kraštu. Buvo sukurta daugybė naujų įmonių, senosios įmonės išplėstos. Į Lietuvą buvo atgabenti ne tik pramonės įrengimai, bet ir įvairūs specialistai, darbininkai, jų šeimos nariai, žinoma, visi rusų tautybės. Prie pramonės centrų Lietuvos lėšomis buvo pastatyta daug naujų daugiabučių gyvenamųjų namų, tačiau jie atiduodami naujai atvežtiesiems rusams.

Naujajai pramonei žaliavos atvežamos iš Rusijos ir jos sričių. Prigaminama daugybė gaminių, kurie taip pat išvežami į Rusiją. Dažnai Lietuvos žmonės negauna pirkti ir tų gaminių, kuriuos jie patys gamina, nes jie išvežami į Rusiją ar jos satelitinius kraštus. Lietuvoje lieka tik metalo laužas, atliekos, įvairios teršiamosios medžiagos. Mūsų krašto gražiųjų ežerų ir upių dauguma jau seniai užterš ta naftos ar kitų cheminių medžiagų liekanomis. Nyksta žuvys, vėžiai, paukščiai, žvėrys, žvėreliai, vis dažniau skundžiamasi tyro oro stoka ne tik miestuose, bet miesteliuose ir kaimuose.

*

Pastarosiomis dienomis mus vėl pasiekė žinios apie naują okupuotosios Lietuvos rusinimo akciją, vedamą per dar didesnį pramonės telkimą. Reikalas liečia gražųjį Lietuvos pajūrį, kuris ligi šiol dar buvo saugesnis nuo grubaus rusiškos pramonės užteršimo.

Po to, kai didžiulėmis pastangomis Jurbarko ir apylinkės gyventojai išvengė Maskvos suplanuotos rusiškos naftos rafinerijos statybos, burtas krito ant Mažeikių apylinkės. Suplanuota atvesti iš Venspilio, Latvijos, rusų naftotiekio šaką į Mažeikių apylinkes ir čia pastatyti didžiulę Pavolgio - Baškirijos naftos rafineriją, kuri perdirbtų dvokiančią naftą į geros rūšies benziną bei žibalą ir juo aprūpintų ne tik Pabaltijo pramonę bei transportą, bet transportuotų ir į kitus kraštus.

Šiam reikalui ligi šiol skirtos kelių šimtų milijonų rublių sumos. Netoli Mažeikių Ventos upėje įruošiamos dvi didžiulės užtvankos — "jūros". Kadangi naftos rafinerijos labai plačiai teršia orą, nuspręsta įruošti platesnę "sanitarinę zoną", iš kurios iškeliami gyventojai. Daugiau kaip 300 sodybų tuojau iškeldinama iš Žibininkų, Padarbų, Juodeikių kaimų — šioje vietoje statomi rafinerijų įrengimai. Iškeldinimas netrukus paliesiąs ir Leckavą su Grieže. Dabar čia dirba kelios specialistų grupės, atvykusios iš Maskvos, Leningrado, Charkovo ir kitų vietų. Skubama, kad rafinerijų statybą būtų galima pradėti jau šiais metais. Tuo pačiu metu bus tiesiamas automobilių kelias, kuris sujungs rafinerijas su Mažeikiais. Ryšium su tuo išplečiama Akmenės gelžbetoninių konstrukcijų gamykla, Šiaulių medžio apdirbimo kombinatas.

*

Pagal sovietinius planus, kurie pamažu ima ryškėti, didžiausias rusinimo pavojus gresia Mažeikių miestui ir apylinkėms. Jau sukurtas generalinis Mažeikių praplėtimo planas. Bus statoma daugybė naujų daugiabučių gyvenamųjų namų, viešbučių, bendrabučių. Visi tie dalykai skiriami naujiems kolonistams rusams, kurie būsią netrukus pradėti gabenti. Mažeikių naftos rafinerijos pradėsiančios veikti 1974 metais — tada būsiąs paleistas pirmasis rusų naftos perdirbimo gamyklos kompleksas.

Rafinerijos skaudžiai palies ir mūsų gražųjį pajūrį, nes teršiančios medžiagos specialiais kanalais bus nuleidžiamos į Baltijos jūrą Palangos apylinkėse.

Pirmieji rusų naftos specialistai jau yra atvykę į Mažeikių apylinkes. Atrodo, kad jiems patikėtas buv. Ventos dvaras, dabar sovchozas, išaugęs į miestelį. Dabar čia ir apsigyveno rusai specialistai, atsigabendami ir savo šeimos narius. Ventoje pastatyta Vidurinė mokykla, kurioje mokosi 350 vaikų, daugiausia rusų tautybės.

*

Okupantai nieko nedaro padėti vietos lietuviams geriau įsikurti, neatleidžia medžiagų gyvenamiems ir kitiems pastatams suremontuoti. Ateinančios žinios sako, kad lietuviai dėl tų ir kitų priežasčių priversti keltis į kitas Lietuvos vietas. Taip netoli Mažeikių esančiuose Pikeliuose, kur seniau buvo apie 2000 gyventojų, šiandien tėra 180 gyventojų. Lietuvių sodybos baigia supūti ir sugriūti. Panašus likimas laukia ir Klykolių bažnytkaimį. Ukrinų bažnytkaimyje taip pat nesą geriau. Ten bolševikai užgrobė ir klebonijos pastatą, įkurdindami savo raštines. Graži katalikų bažnytėlė reikalinga skubaus remonto, bet valdžia neduoda leidimo medžiagoms pirkti. Vietoje kunigo nebėra, jis tik keletą kartų per metus iš kitos parapijos atvažiuoja.

Ir kitais būdais gautomis žiniomis sužinome apie naujus sunkius priespaudos bandymus kitose vietose ir kitose gyvenimo srityse, kuriuos okupantai paruošė lietuviams.

b. kv.

AMERIKOS BALSUI DVIDEŠIMT METŲ

Neša tiesą ir paguodą pavergtai Lietuvai

Šių metų vasario 16 dieną sukaks dvidešimt metų, kai Amerikos Balsas transliuoja Lietuvai skirtas programas lietuviškai. Tai gana reikšminga sukaktis, kuri turėtų susilaukti atitinkamo Amerikos lietuvių visuomenės dėmesio.

Amerikos Balso lietuviškos programos neatsirado "iš nieko". Amerikos Lietuvių Taryba jų prašė ir net reikalavo kelerius metus. To siekta įvairiais keliais ir įvairiausiomis priemonėmis — suvažiavimų ir posėdžių rezoliucijomis, memorandumais, asmeniniais ryšiais Valstybės departamente ir pas prieinamus kongreso narius. Pagaliau ALTOs pastangos buvo vainikuotos, kai 1951 metų vasario 16 dieną Amerikos Balsas, oficialiai JAV vyriausybės įstaiga, tuo metu buvusi tiesioginėje Valstybės departamento žinioje, prabilo lietuviškai. Tas prabilimas nuo pat pirmos dienos nebuvo balsas "į tuščią orą". Per tą pačią Vasario 16-ją Amerikos Balso lietuviškoji programa buvo išgirsta Lietuvoje. Apie tai labai įtikinančiai liudijo trys jūreiviai, drąsiu žygiu iš Baltijos jūro sprasiveržę į Švediją — Kublickas, Grišmanauskas ir Paulauskas.

Amerikos Balso lietuviškųjų transliacijų reikšmę gal dar per anksti vertinti daugelių atžvilgiu, tačiau, nesigilinant į pačių programų turinį ir poveikį krašte, galima drąsiai teigti, kad AB visų pirma yra akivaizdus liudijimas ir įrodymas, kad JA Valstybės gyvai domisi Lietuva ir jos žmonių gyvybiniais reikalais. AB lietuviškosios transliacijos rodo pasauliui, kad JAV atsisakymas pripažinti prievartinį Lietuvos įjungimą Sovietų Sąjungon nėra koks formalus gestas "dėl akių". Lietuviškos tarnybos buvimas Amerikos Balse taip pat rodo, kad vieninga Amerikos lietuvių veikla duoda visiškai apčiuopiamų vaisių.

Dvidešimtųjų metinių proga prisimintina, kad pirmoji transliacija truko tik penkiolika minučių. Jos turinys daugiausia susidėjo iš trijų pareiškimų, kuriuos padarė tuometinis Valstybės sekretoriaus padėjėjas visuomeniniams reikalams Edward Barrett, kalbėjęs vyriausybės vardu, kongresmanas Daniel J. Flood iš Pennsylvanijos ir Povilas Žadeikis, nepriklausomos Lietuvos ministeris Washingtone. Iš jų tik min. Žadeikio nebėra gyvųjų tarpe. Ed. Barrett yra išėjęs į profesūrą, o kongresmanas Daniel Flood tebėra aktyvus Atstovų rūmų narys ir ištikimiausias Lietuvos ir lietuvių draugas. Jis dažniausia praveda Vasario 16-tos atžymėjimą Atstovų rūmuose.

Per AB į Lietuvą yra kalbėję — tiesiogiai ir netiesiogiai — įvairūs asmenys ir veiksniai: politikai, kultūrininkai ,visuomenininkai, mokslininkai, vyskupai, kunigai ir eilinės mūsų visuomenės darbo pelės. Jo lietuviškose programose atsispindėjo tie koficiali JAV politika, tiek ir visuomeninės nuotaikos. Jose atsispindėjo ir Amerikos lietuvių veikla, jų siekimai ir rūpesčiai bei laimėjimai. Nežiūrint įvairių trukdymų Lietuvoje, AB programos prasismelkdavo visada. Jos nešė ir tebeneša tiesos, paguodos, supratimo, informacijos ir vilties žodį pavergtam lietuviui.

Amerikos Balsas pradėjo savo lietuviškas transliacijas prieš 20 metų, dar neturėdamas savo lie uviškoje tarnyboje pilnos tarnautojų sudėties. Pirmieji programos paruošėjai ir pravedėjai buvo Kazys Grinius, Povilas Labanauskas ir Jonas Boley - Bulevičius. J. Boley jau anksčiau dirbo A. Balse kaip pranešėjas anglų kalba. Pradedant lietuviškas programas, Boley buvo pakivestas jų techniškų tvarkytoju ir režisierium. Jam teko tam darbui paruošti kitus asmenis.

ALTOs valdyba palaikė artimus ryšius su Amerikos Balso vadovybe, kuri priėmė jos pasiūlymą AB lietuviškos tarnybos vedėju paskirti Kostą Jurgėlą ,tada vadovavusį Amerikos Lietuvių informacijos centrui. Kadangi ALTOs pasiūlytas kandidatas galėjo naujas pareigas pradėti tik tų metų rugpiūčio gale, tai iš pradžių kelias savaites lietuviškos tarnybos vedėjo pareigas ėjo austrų tarnybos vedėjas Robert Bauer, kuriam buvo pavesta suformuoti lietuvių, latvių ir estų kalbines tarnybas, o nuo kovo iki rugpiūčio, kol atėjo įstaigon K. Jurgėla, lietuviškai tarnybai vadovavo Juozas Laučka, paskiras jos redaktorium. Tų metų gegužės mėnesį pradėta antroji 15-kos minučių programa.

Pamažu didėjo ir tarnybos štabas, kurin įsijungė Valerija Grigaitytė, Vytautas Dambrava, Antanas Vaičiulaitis, Kostas Jurgėla, Barbara Darlys. Amerikos Balsui Europoje įsteigus lietuvių skyrių ir į ten nukėlus J. Laučką vedėju ir K. Grinių redaktorium, nuolatiniais tarnautojais New Yorke ir vėliau Washingtone atėjo Leonardas Dambriūnas, Alfa Petruiis, Juozas Vtténas ir Jurgis Blekaitis. Kur. laiką bendradarbiavo Margareta Samatienė, Gražina Sruoginytė, Henrikas Kačinskas, Jokūbas Stukas. Kol AB transliavo ir iš Europos, europinėje lietuvių tarnyboje dirbo ir Pranas Padalis, a vykęs pakeisti Kazio Griniaus, kuris buvo perkeltas į rusų skyrių.

Per kelerius metus Amerikos Balso lietuviškos programos buvo transliuojamos net po keletą kartų per parą. Šiuo metu tėra viena pusvalandžio programa, kuri yra pakartojama vieną kartą.

Iš studentų suruoštų demonstracijų Chicagoj. Nešamuos plakatuos rei kalaujama Sov. Sąjungą atiduoti teismui. Nuotr. A. Gulbinsžo

MINĖJIMŲ REIKŠME MŪSŲ GYVENIME

Dr. J. J. Bielskio, Lietuvos gen. konsulo paskaitos mintys

Laikas turi dviprasmę reikšmę pavienio žmogaus ir tautos gyvenime. Laikas gydo skaudžias įvykių pasekas, paslėpdamas blogumus po užmaršos priedanga. Tokią pat užmaršos priedangą gauna visi svarbieji įvykiai ir dingtų be reikšmės, jei jų sukakčių progos nebūtų iškilmingai minimos ir jaunajai kartai nebūtų prieinamos. Tie svarbieji įvykiai net tamsiausiais laikais yra dvasios stiprinimo ir vilties šaltiniais. Mes lietuviai savo tautos himne turime reikš mingus žodžius: "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia".

Mažoji Lietuva

Minėdami Klaipėdos krašto atvadavimo sukaktį, prisimenam, kad tai buvo viena mūsų sėkmingų pastangų Mažosios Lietuvos žemes atvaduoti ir prijungti prie Didžiosios Lietuvos. Klaipėdos kraštas, nors tai tik nedidelė Mažosios Lietuvos dalis su Klaipėdos uostu, buvo Lietuvos valstybei gyvybinės svarbos. To krašto atvadavimas yra ir tuo reikšmingas, kad buvo lygus pralaužimui neįveikiamos sienos, kurią vokiečiai sudarė užkariavę Mažąją Lietuvą ir dalį jos gyventojų nutautinę.

Mažosios Lietuvos gyventojai yra mūsų broliai. Net pačių vokiečių mokslininkų įrodyta, kad Mažoji Lietuva nuo pat žilos senovės buvo apgyventa lietuviams artimų žmonių. Germanai su savo galinga karine jėga užkariavo Mažąją Lietuvą. Per šimtmečius dėtomis pastangomis jiems nepavyko tenykščių gyventojų visiškai nutautinti. Prūsai išlaikė savo tautinę sąmonę. Iškilo dvasiškių ir pasauliečių šviesuolių, kurie savo veikla žymiai prisidėjo išlaikyti tautinei dvasiai, kalbai ir papročiams žmonėse nuolat stiprinti atsparumą prieš okupanto sistemingą nutautinimo politiką. Kad ten tautinė dvasia išsilaikė gyva, tai buvo gyvai įodyta Klaipėdos kašto vadavimo pastangomis.

Germanai net pastebėjo, kad jų nelaisvėn paimti ir prūsų žemėse apgyvendinti žemaičiai stiprino vietos gyventojų atsparumą. Todėl įvyko pakartotini Mažosios Lietuvos sukilimai sve timu jungu nusikratyti.

Mažosios Lie uvos vadavimo pastangos

Klaipėdos krašto sukilimu 1923 m. pavyko bent tą Mažosios Lietuvos svarbią dalį grąžinti Lietuvos valstybei.

Susidariusios nepalankios aplinkos dėl vokiečių, lenkų savanaudžių bruzdėjimų, iššaukė Mažosios Lietuvos gyventojuose, kaip ir Didžiojoje Lietuvoje, gilų susirūpinimą to krašto reikalais. Klaipėdos krašto sukilimo idėja pasireiškė daug anksčiau ir tam buvo rengtasi kele a metų. Tame krašte iškilusieji ir susipratusieji lietuvių veikėjai pasiryžo savo kraštą prijungti prie Lietuvos. Mažosios Lietuvos taryba, įsisteigusi 1918 m. lapkričio mėnesį Tilžėje, įteikė raštą Taikos konferencijai Prancūzijoje. Ji reikalavo Mažąją Lietuvą atskirti nuo Vokietijos ir ją priskirti prie Lietuvos valstybės. Vokiečiai ir lenkai tokiai minčiai pasipriešino. Jie siūlė savo įvairias kombinacijas. Taikos konferencija tą Mažosios Lietuvos tarybos prašymą tik dalinai pa-

(Nukelta į 5 pusl.)

Spaudoj ir gyvenime

PIRMA KERPA, PASKUI GALVOJA...

Sovietinę tvarką okupuotoje Lietuvoje ryškiai pavaizduoja sekantis pranešimas, gruodžio 23 d. išspausdintas "Tiesos" 297 nr.:

"Septynis kartus atmatuok, o paskui kirpk, — moko sena liaudies patarlė. Yra tokių, kurie ir atvirkščiai daro: kerpa, o paskui matuoja. Iš šių mes šaipomės, juokiamės, nes iš tokio jų darbo kartais tikrai tik juokas ima. Bet juokas būna pro ašaras. Štai Pakruojo rajone Žeimelio gyventojai per tokius "kirpėjus" į didelę bėdą pateko. Sugalvojo rajono vadovai niestelyje pastatyti naują vidurinę mokyklą. Ėmė ir griovė senąjį pagrindinį jos pastatą, o tik paskui pradėjo dairytis, kas paruoštų naujos statybos dokumentaciją, kas statytų. Štai jau treji metai, kai žeimeliečių vaikai mokosi susigrūdę koridoriuose ankštame mokyklos priestate, o naujosios mokyklos dar ir projektas neparuoštas...

Neseniai atsirado panašių "kirpėjų" ir Šiauliuose. Namų valdybos Nr. 1 darbuotojai, sužinoję apie vyriausybinį porvarkį dėl kolektyvinių televizijos antenų, uoliai šoko ją įgyvendinti. Tik ne iš to galo: užuot įrengę ir sutvarkę kolektyvines antenas, jie karpė kabelius individualioms, mėtė jas nuo stogų. O paskui pareiškė gyventojams — kadangi radijo techninių patarnavimų įmonė turi daug užsakymų, tai ji kolektyvines antenas įrengsianti gal tik sekančiais metais... Štai ir stovi šiandien daugelyje butų televizoriai užtemdytais ekranais."

J. Žvilb.

RAUDONŲJŲ STOVYKLOSE

KUN. J. HERMANOVIČ, MIC

Išvertė kun. K. A. Matulaitis, MIC

Paskui teisėjas pašnabždomis pasitarė valandėlę ir vadovaujantis paklausė prokurorą, ko jis reikalauja. Tas pakilo ir suriko visai salei:

— Išlaisvinti!

Teismas išėjo pasitarti. Visi laukia smalsiai, kas bus, o aš viltingai atsidedu Dievo gailestingumui. Sugrįžo tuoj, ir sekretorius perskaitė teismo sprendimą:

— Paliuosuoti iš visų tolimesnių bausmių stovykloje.

Taip gavau iškilmingą liaudies dovanojimą — išrišimą. Bet teismas visai nesirėmė mano sveikatos būkle, visai ne —paprastu būdu nutarė paliuosuoti.

Atrodė taip, it nebūtų buvę 1949 m. rezoliucijos, o aš buvau baustas vien administracijos. Atrodė, jog jie gėdinasi prisipažinti, kad mane suėmė, laikė kalėjime ir stovyklose neteisėtai. Iš to seka, kad sovietiniais įstatymais einant, privalėtų man atlyginti už visus prievartos metus ir už sunaikintą sveikatą. Nuostolių ieškoti neatsisakiau, o atsilyginimo laukiu ir dabar.

Į MASKVĄ

Laukėme aštuonis mėnesius. Jau tikrai vykstame į laisvę! Ankstyvas pavasaris, nyksta antšalas, sniego nebėra, bet žemėje dar nepasirodė gyvybė. Prisiminiau aną laiką, kai žemė buvo tuščia. Dievas tarė: "Žemė teišželdina žaliuojančias žoles ir duodančias sėklą savo rūšį, kurių sėkla būtų juose pačiuose, viršum žemės! Ir taip įvyko" (Prad. 1,11).

O dabar kiekvieną pavasarį tai įvyksta, kad žemė išželdina žoles ir medžius "pagal savo rūšį". "Ir Dievas matė, kad tai buvo gera". O pikti, akli žmonės negali ar nenori to pamatyti ir norėtų gražų ir gerą mūsų pasaulį sunaikinti, ir jau laiko rankose degančius atominius deglus. Staiga gali išnykti žemėje visokia gyvybė. Pasiliktų vien pelenų debesys. Ir kam to reikia?

Vykstame į šiaurę. Važiuojam į Maskvą. Visur pavasaris bunda, bet dar visur gryni, juodi laukai. Toji nenadėlė žiema žemėje žaidė šalčiu ir vėjais, prilaikydama gyvybę. Ir šis priešas labai atsargus, nors sujaudintas, — žiema vien pristabdo, o nesunaikina gyvybės, palaiko, apklojusi ledais ir sniegu vargšę žemelę, šalčiu apvalydama orą. O atėjus pavasariui, apsiverkia ir nuolankiai pasitraukia, ne jai atėjo laikas...

Nuvežė mus į Maskvą, stropiai saugojant mus kariniams palydovams. Prie jų esame pripratę, kaip arkliai prie savo valdovų. Staiga pasijuntame baisiai vieniši, kai palydovai pasitraukia, neperdavę mūsų kitiems. Dairomės, kaip apvogtas žmogus, kurį plėšikai išrengė ir nuogą paliko gatvėje. Bet staiga atsirado kažkoks civilis ir, nepasakęs kas jis, ėmėsi energingai mums vadovauti, o mes, įpratę į jungą, noriai klausome jo įsakymų. Niekas mums jo nepristatė ir jis nepateikė nei kokių dokumentų, bet kai paėmė rankon vadeles ir rimbą, einame klusniai, kaip arkliai versdami vagą. Laisvame pasauly taip galėjo pasielgti vien apgavikas, bet Tarybų Sąjungoje žinome, kad tai valdininkas. Jis yra švelnus, bet griežtas žmogus. Aplink mus sukinėjasi tam tikram nuotoly kažkokie bevardžiai asmenys. Pažiūrėsi į jį, o jis nuduoda nepastebėjęs.

Maskva. Iš traukinio mus išvedė į keleivinį tuščią autobusą, kuriame nėra grotų ir langai neuždengti. Tad galime laisvai dairytis. Autobusas važiuoja iš pietų į vakarus per miesto vidurį. Kas nėra matęs didelių miestų, kaip Roma, Paryžius, Londonas, New Yorkas, Chicago, tą ir Maksva gali stebinti. Maskva laiko įglaudusi visą Rusiją. Kai ji pasiekiama, tai pirmiausiai matomas didelis kaimas, paskui miestelis, paskui miestas, didelis miestas, sostinė. Yra namų ir namelių su daržais, į kuriuos malonu žiūrėti, bet priemiesčiai, miesto kvartalai iki pat centro negirtini. Maskva — tai milžinas miestas, judėjimas jame didelis, turtai parodai tarnauja.

Tiesą sakant, dabartinis miestas pasiliovė būti Maskva, prarado savo žymes, pasikeitė išvaizda. Tai ne tas senovės carų, bajorų, cerkvių miestas, o vien dideliai talpus naujų laikų miestelis. Kai kur toli prasišauja fabriko kaminas, kartais pasirodo naujos mados propagandos cukrinis namas, o likusieji pastatai, tai seni, aplopyti, arba nauji pigiaverčiai ar ryškiaspalviai pastatai. Pasitaiko kartais šis tas gražaus ir dėmesio vertas, o šiaip — nuobodžiai vienodas. Argi tai Maskva?

O kur toji žinomoji pasauliui Maskva su gausiomis šventovėmis. Šventovių dauguma buvo gražios, stilingos, gražiai išdabintos, didžiulės ir labai turtingos. Jų nėra! O kai jų nėra, nėra nei Maskvos! Yra didelis pramonės miestas, komunizmo centras, o viską kartu ėmus, — mažavertis šiukšlynas. Cerkvės paverstos sandėliais ar butais arba riogso apgriuvusios, apleistos, be langų, apiplėštos.

Kremlius. Tik čia pasiliko Maskva. Gražus, senas, stilingas užkampis. Bet jam yra ankšta tarp naujų laikų pastatų. Ir dabartinei vyriausybei čia per ankšta,— būtų seniai nuvertę, nesigailėdami senienų, tik neturėjo drąsos. Buvo atnaujinama Kremliuje cerkvelė. Ji skendėjo pastoliuose, ir jie taip tirštai sustatyti, kad nei vienas bokštelis negali pro juos prasiveržti į dangų. Tai būdinga. Tuo būdu yra apstatyta visa stačiatikių Bažnyčia Tarybų Sąjungoje, saugojama bedieviškos vyriausybės.

Neišleido mūsų iš autobuso nei minutei ir tik pro langus galime žiūrėti su nuostaba į istorinę Maskvą. Pravažiuojant pro Lenino - Stalino kapus, autobusas sulėtino greitį, tad galime juos matyti ir palyginti su aplinka. Jų antkapiai nei dydžiu, nei stiliumi nesiderina prie Kremliaus rūmų, atrodo, it kas pajuokai prie istorinių klasikinių rūmų pastatė alaus būdelę. Mūsų invalidai davė tam priestatui vardą: "ovoščechranilišče" — daržovių sandėlis.

(Bus daugiau)

REZOLIUCIJA LIETUVOS LAISVĖS REIKALU KONGRESE

Atstovų rūmuose jų narys Frank Annunzio (iš Illinois) pasiūlė rezoliuciją, kurioje pažymima, kad JAV palaiko draugiškus ryšius su Latvijos, Lietuvos, Estijos respublikų žmonėmis. Amerikoje yra gyvas nusistatymas, kad tautos turi džiaugtis laisve ir pačios išsirinkti vyriausybę. Atstovų rūmų pravestieji tyrinėjimai parodė, kad Baltijos respublikų įjungimas į Sovietų Sąjungą buvo vykdomas pažeidžiant tarptautinės teisės ir laisvės dėsnius.

Kadangi JAV žmonės jaučia didelę simpatiją toms trims respublikoms, ypač dėl to, kad jos pavergtos ir kad didelis skaičius tų įstatymams paklusnių piliečių buvo ištremta iš savo gimtojo krašto į vergų darbo stovyklas Sovietų Sąjungoje, todėl atstovų rūmai nutaria, kad ir toliau turi būti tęsiamas Baltijos valstybių — Latvijos, Lietuvos ir Estijos — įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimas; ir toliau bus pripažįstami tų respublikų teisėti diplomatiniai ir konsulariniai atstovai.

JAV prezidentas skatinamas per JAV atstovybę iškelti Jungtinėse Tautose priverstino Latvijos, Lietuvos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą klausimą ir pareikalauti, kad Jungtinės Tautos pravestų Baltijos tautose investigaciją, siekiant, kad Sovietų kariai ir kolonistai būtų išgabenti iš Baltijos valstybių, o išvežtieji tų kraštų gyventojai būtų sugrąžinti laisvėn ir kad būtų pravestas laisvas plebiscitas, Jungtinių Tautų priežiūroje, lei džiant tų kraštų gyventojams laisvėje pravesti rinkimus ir išsirinkti vyriausybę.

Šis rezoliucijos projektas perduotas kongreso užsienio reikalų komitetui.

Hamiltono mergaičių choras, vadovaujamas sol. V. Verikaičio

LAIŠKAI "DRAUGUI"

KAS IŠLAIKO VLIKĄ IR DAUGIAUSIA REMIA LAISVINIMO DARBĄ

Dažnai visuomenei yra sakoma, kad ALTa išlaiko VLIKą, skirdama jam dideles sumas pinigų. Tačiau faktai yra kitokie. Pažiūrėkim į Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo k-to Tautos fondo 1970 metų apyskaitą, duotą VLIKo seime Chicagoje (Tautos fondas yra VLIKo iždininkas).

Per 1970 metus į Tautos fondo kasą įplaukė viso 36,515 dol. Iš tų pinigų tik 11,000 dol. sudarė iš ALTos gauti pinigai (arba tik 30%). O kitus 70% sudarė pinigai, gauti iš Kanados, Australijos, Vokietijos ir JAV lietuvių.

Iš jų gauta taip: Iš Kanados lietuvių — 7,440 dol. (arba 21%), iš Australijos ir Vokietijos — 1,360 dol. (arba 3.7%), iš JAV lietuvių — 14,946 dol. (arba 41%), iš VLIKą sudarančių 15-kos grupių — 800 dol. (arba 2.2%) ir užsidirbti pinigai — 969 dol. (arba 2.7%).

Kanados lietuvių pinigai eina per Kanados TF atstovybę, kuri veikia prie Kanados Lietuvių Bendruomenės ir kiekvienais metais Bendruomenės tarybai pateikia apyskaitą. Atskaitomybę tikrina Kanados LB revizijos komisija. Australijos, Vokietijos ir JAV lietuvių aukos daugiausia eina iš Lietuvių Bendruomenės apylinkių ir žmonių. Tad daugiausia VLIKą išlaikė ir išlaiko Lietuvių Bendruomenė, nes iš jos ir per ją VLIKas gauna apie 65% visų pinigų.

Dar vienas įdomus dalykas. ALTos spaudos konferencijoje (aprašyta Draugo sausio 30 numeryje) ALTos pirmininko buvo pasakyta, kad ALTa atstovauja pusei milijono lietuvių, veikia 30 metų ir per tą laiką surinko pusę milijono dolerių laisvinimo reikalams. Tad vidutiniškai iš kiekvieno ALTos atstovaujamo lietuvio ALTa laisvinimo reikalams per metus išrenka tik po 3 ar 4 centus.

Tuo tarpu Kanados Lietuvių Bendruomenė, kuri žymiai mažesnė lietuvių skaičiumi (skaičiuoja atstovaujamus lietuvius tik dešimtimis tūkstančių, bet ne pusmilijoniais), per daugiau kaip 20 metų laisvinimo reikalams surinko net 110,000 dolerių!

Atrodo, kad infliacija palietė ne tik JAV ekonominį gyvenimą, bet ir ALTos pirmininko paskelbtą atstovaujamų lietuvių skaičių, smarkiai perdėtai jį pakeldama iš tūkstančių į šimtus tūkstančių. Nors iš kitos pusės skaičiuose jaučiama ir smarki depresija, nes buvo pareikšta, kad per metus ALTa surenka apie 30,000 dol., veikia 30 metų, tad padauginus gaunasi arti milijono. O pirmininkas sakė, kad tik pusę milijono surinko. Tai kur yra tas kitas pusmilijonis dolerių? Kažkaip nesibalansuoja visi skaičiai...

Juozas Macikas

KOVAI SU ŠIRDIES LIGOMIS DRAUGIJA PERSPĖJA

Naujai išsiuntinėtu raštu Chicagos Kovai su širdies ligomis draugija primena, kad Amerikoje kasmet dėl širdies ligų miršta vienas milijonas žmonių, o dar 27 milijonai amerikiečių turi širdies ar kraujo indų ligas. Nustatyta, kad čia gali turėti nemažos reikšmės maistas. Primenama vengti vadinamų prisotintųjų — gyvulių kilmės riebalų, kaip taukai, sviestas, riebi mėsa. Ir saugotis reikia nuo jaunų dienų. Korėjos karo metu darant žuvusių karių skrodimus nustatyta, kad jau juose buvo prasidėjusi arteriosklerozė, o jų amžiaus vidurkis tebuvo 22 metai. Kitų tyrimų metu rasta arterijų priskretimų net ir keliolikos metų jaunuoliuose.

Reikia saugotis riebių (gyvulinių) riebalų, saugotis nutukimo, kovoti su perdideliu kraujo spaudimu, mesti rūkymą (ypač cigarečių), taip pat gydytis nuo cukrinės, jeigu ją turima, nepamiršt mankštintis. Tačiau dieta — yra esminis dalykas, kurį lengviau sukontroliuoti.

Labiau patariama vartoti augalinius riebalus, kaip kukurūzų, medvilnės grūdų, sojos pupų, saflauer aliejus. Minkštas margarinas, kuriame yra skystas augalų aliejus, taipgi gali būti vartojamas. Bet patariama apriboti vartojimą kiaušinių trynių, kepenų, smegenų, inkstų, nes šie valgiai turi daug cholesterolio.

Pataria valgyti nors kartą dienoje žalių lapų daržovių, vaisių ar vaisių sulčių, duonos, javainių, bet vengti biskvitų, saldžių su gyvuliniais riebalais keptų bulkučių.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
LIEPONIS
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 popiet

Where has all the money gone?

It just goes.

You shake your head.

You see it slip out of your hands and you worry.

Instead of worrying, why not do something about your money? Save some. Painlessly.

Join the Payroll Savings Plan where you work.

Your money will add up faster than ever before, because now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds. Now E Bonds pay 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Get a grip on your money the Payroll Savings way. It's an easy way to see your money grow instead of go.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a proud way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Apdraudų Agentūra
Namų, Gyvybės, Sveikatos, Biznio, Automobilių.
Patogios išsimokėjimo sąlygos
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

65 ir California — mūr. 4 butai — 2 po 5 kamb. ir 2 po 4 kamb. Geros pajamos. $52,000.

Mūr. biznio namas. Kepykla su visais įrengimais ir 2 butai. Tik $22,000.

62 ir Rockwell — Mūro 2 butai, 7 ir 6 kamb. Gazo šildymas. Garažas. $31,500.

Prie Maria H. S. Mūr. 2 butai po 4½ kamb. 12 metų $32.500.

VAINA REALTY
Tel. RE 7 - 7515

ŽMONĖS PERKA NAMUS

Lengvų $14,000 pajamų iš apartmentinio mūro, kuris ir 15 metų neturi. Pastatytas turtingam rajone. Kaina greitam pirkėjui $77,000.

Kuklus namelis — 2 butukai pačiam Marquette pke. Kaina $17,000, gal ir mažiau.

2 geri mūr. namai Brighton pke. duoda virš $16,000 nuomos, ir mažos išlaidos. Jei pamatysit, tai ir nupirksit už $52,500.

5 butų šviesus mūras ir 3 auto mūro garažas. $7,500 pajamų. Pačiam Marquette pke, tik dėl ligos atiduoda už $48,000.

Platus lotas Marquette pko centrinėj gatvėj. Kaina — susitarsim.

Puikus didelis 2 po 6 kamb. mūr Gazo šild. Platus lotas, mūr. garažas. $29,500.

2-jų butų. 14 metų modern. mūr. 2-jų auto. mūr garažas. Marquette pke. $36,000.

9 kamb mūr. gražus kaip naujas Geros pajamos. Arti mūsų $19,600.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av., RE 7-7200

Restoranas — valgykla, 2-jų aukštų namas. Moderniški ir nauji įrengimai. Judri vieta. Labai geras biznis. Lengva aptarnauti.

3 butai ir biznio patalpa, rinktinė vieta. Marquette pke. $43,000.

11 butų mūr. 10 metų. 60 p. skyrpas. Geros pajamos. Gera vieta.

Insurance — Income Tax
Notary Public
ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd St., CL 4-2390

NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS
• Pajamų mokesčiai - Income Tax • Patvirtinti vertimai • Imigracija • Notariatas
LEONAS REAL ESTATE
2735 W. 71st St. — 925-6015

PARDAVIMAS — VALDYMAS
NAMŲ PIRKIMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. daromi ir liūdijimų vertimai.
PILDOMI INCOME TAX
ir atliekami kiti patarnavimai.
ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

Skelbkitės "Drauge".

DĖMESIO

RADIO PROGRAMA
— o —
Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasauliniųųų žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magutės pasaka. Programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E Broadway, So. Boston, Mass. Tel AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

DU BROLIUKAI
3 v. pasaka vaikams
Anatolijus Kairys
Išleido Alvudo Vaikų Teatras.
Leidėjo žodyje sakoma: "Alvudo Vaikų Teatras, įvertindamas veikalo nepaprastą pasisekimą, o kartu ir pagerbdamas vaikų teatro darbuotojus bei aktorius, įdėjusius daug darbo ir kūrybinės dvasios į tris šio veikalo pastatymus, nutarė DU BROLIUKUS išleisti atskira knyga. Eiliuotas tekstas, lengva, žaisminga ir taisyklinga kalba, tinka scenai, mokyklai ir šeimai. Jie tinka skaityti, deklamuoti ir kitam dovanoti."
Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629, kaina $2.50. Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

PARDAVIMUI
Parduodama 6 kambarių visi baldai, užuolaidos, įvairūs namų reikmenys, ir įvairūs daiktai rūsy bei rūbai. 11 kub. pėd. General Electric Deep Freeze. Apyl. 60th ir S. California. Skamb. nuo 12 iki 6 v.
TEL. — PR 8-5015

Parduodami 2 nauji tautiniai kostiumai.
Skambinti 476-8703

PROGOS — OPPORTUNITIES
CICERO
Naujai išdekoruota, su moderniais įrengimais, gerame biznio rajone, geromis sąlygomis Išnuomojama Užeiga. Teirautis tel. 652-5121

CONTRACTORS
Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning — į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu ir leidimus dirbti mieste bei užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447

HELP WANTED — VYRAI

BEEF BREAKERS & BONERS
Steady work, good starting salary
JOHN R. MORREALE
216 N. Peoria HA 1-3664

MISCELLANEOUS

IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai 30% iki 50% nuolaida
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western Tel. GR 6-4421

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. ABALL ROOFING CO.
Įsteigta prieš 49 metus
Dengiame visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminus, rinas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą "tuck pointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuotas
Tel. — LA 1 - 6047
Apskaičiavimai nemokamai
Skambinkite bet kuriuo laiku

DAŽYMAS
Pigiai dažau namus iš vidaus ir lauko. Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licensed by VNESHPOSYLTORG
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Hasted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI
Moskvitch ir Zaporozhets
E. Žukauskas

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd Street
Užsieninių ir vietinių auto taisymas. Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilkikas. Kreiptis: Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353
Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS, Tel. RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsintuvai.
Krautuvė Marquette Parke
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS
2346 W. 69th St: — tel. 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

Apsimoka skelbtis dienr. "Drauge", nes jo kainos visiems prieinamos, o skaitytojų skaičius yra toks didelis jog atneš geriausius rezultatus.

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
— Įvairių atstumų —
823 WEST 34th PLACE
Telef FRontier 6-1882

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
RIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

BŪKITE DRAUGO ARTIMIEJI

Dienraštis DRAUGAS Amerikos lietuviams stengėsi įvairiais būdais patarnauti jau 61-rius metus. Pirmaisiais metais jis gynė lietuvius nuo bedieviškų puolimų, vėliau turėjo kovoti prieš socialistus ir komunistus. Jis taip pat padėjo steigti reikalingas lietuviams draugijas ir katalikiškas parapijas. Dabar jis yra didysis informacijos centras visiems Amerikos lietuviams ir visuose jų reikaluose. Tai jo pastangos padėti šio krašto lietuviams.

Šiuo metu DRAUGAS ieško naujų prietelių, kurie ateitų jam į talką. DRAUGAS džiaugiasi, kad jo draugai prie prenumeratos kainos prideda didesnę ar mažesnę auką. Tokia pagalba padeda jam geriau patarnauti lietuviškai bendruomenei. DRAUGAS pajėgia įsigyti geresnių mašinų klišėms gaminti, knygoms spausdinti ir t.t.

DRAUGUI būtų labai naudinga, kad dabartiniai jo draugai padėtų jam ir kitais būdais. būtent prikalbintų savo artimuosius prenumeruotis šį dienraštį. Jei nuoširdžiai vertinat mūsų dienraščio patarnavimus lietuviškai visuomenei, paraginkite tuos, kurie DRAUGO dar nėra užsiprenumeravę, jį užsisakyti.

DRAUGO administracija todėl siūlo: pasiųskite pavardes ir adresus tokių asmenų, kurie dar neskaito DRAUGO, ir mes siųsime jiems visą mėnesį DRAUGĄ susipažinimui. Už tokį patarnavimą būsime Jums nuoširdžiai dėkingi, o Jūs būsite mūsų artimi draugai.

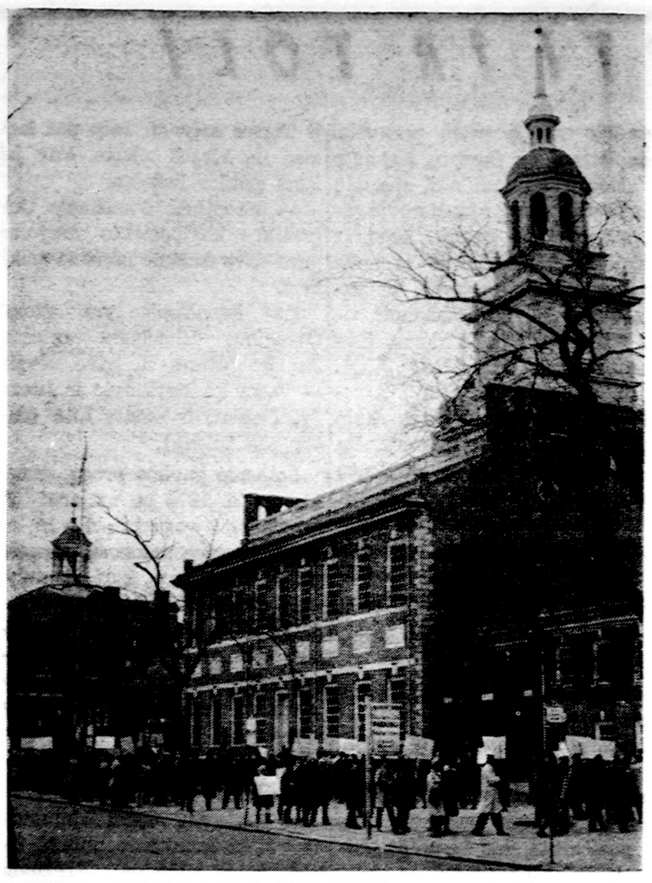

JAV LB valdybai kviečiant, Philadelphijos LB apylinkė suruošė demonstraciją prie Independence Hall, protestuojant prieš Vytauto Simokaičio nuteisimą mirti. LB kviečiant, demonstracijoje dalyvavo didesnės grupės latvių ir ukrainiečių, o taip pat mažos grupės estų, žydų, lenkų ir vengrų. Demonstracijoje išviso dalyvavo apie 350 žmonių.
Nuotr. K. Čikoto

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hartford, Conn.

PAGERBTA ONA JUSINIENĖ

Sausio 17 d. L.A.P. klubo vadovybė pagerbė savo ilgametę tarnautoją — narę, jos gimtadienio proga, Oną Jusinienę. Tuo tikslu savo didžiojoje salėje minėtos dienos vakare surengė puotą - banketą. Žmonių, ypač klubo narių, prisirinko daug.

Baigiantis vakarienei, klubo vadovybė solenizantei Onai Jusinienei įteikė dovaną; po to pasakyta keletas kalbų. Pirmiausia kalbėjo klubo pirmininkas Joseph Thomas, apibūdindamas Onos Jusinienės nuopelnus klubui. Po jo puiką kalbą pasakė Zigmas Strazdas, iškeldamas Onos Jusinienės humaniškąsias savybes. Pvz., kai jis su šeima 1949 m. atvyko į šį kraštą, Onos Jusinienės bute rado prieglaudą. Paskui dar kalbėjo klubo vicepirm. Lionginas Kapeckas, solenizantės sesuo Elzbieta, Edvardas Radžiūnas, žentas Antanas Grigas ir šių eilučių autorius, kaip Onos Jusinienės, tada Onos Radzevičiūtės, jaunų dienų kaimynas iš Veiverių apylinkės. Savo ir savo žmonos Izabelės, Onos Jusinienės - Radzevičiūtės jaunų dienų draugės, vardu linkėjo solenizantei geros sveikatos ir ilgo amžiaus. Pagaliau kalbėjo pati solenizantė Ona Jusinienė. Ji padėkojo visiems už jai surengtą pagerbimą: L.A.P. klubo pirmininkui Joseph Thomui, vicepirm. Lionginui Kapeckui, direktorių tarybai, Juozui Asiūnui, Stasiui Baltauskui, Bakšiui, sūnui Aleksui, dukteriai Florencijai ir jos vyrui — žentui Antanui Grigui (jis yra Šv. Trejybės vyrų klubo pirmininkas) ir jauniausiajam sūnui Jonui, kuris gyvena su ja ir padeda jai namų apyvokoje. Padėkojo ir šeimininkėms: Katarinai Degutienei, Konstancijai Milerienei, Katarinai Kasmonaitienei, Marcelei Urbonienei ir New Britaino ponioms šeimininkėms.

Banketas baigėsi šokiais, kuriems grojo Jono Martino orkestras. Šalia eilinių šokių jis davė ir lietuviškų melodijų bei lietuviškų šokių: suktinį, noriu miego ir kt.

Ona Jusinienė - Radzevičiūtė yra kilusi iš Jurginiškių kaimo, Veiverių parapijos, Marijampolės apskr. Į šį kraštą yra atvykusi 1921 m. Po kelerių metų, 1927 m., ištekėjo už Zigmo Jusino, su kuriuo susilaukė dukters Florencijos ir dviejų sūnų — Alekso ir Jono. 1931 m. Ona Jusinienė su dukra buvo nuvykusi į Lietuvą aplankyti savo giminių. Ten paviešėjusi trejetą metų, vėl grįžo į JAV pas savo vyrą, su kuriuo išgyveno tik aštuonerius metus: 1943 m. jis mirė ir jai vienai teko rūpintis šeimos auklėjimu ir moksLinimu (vaikai yra baigę kolegijas).

Ona Jusinienė priklausė R. K. susivienijimui, tautiniam susivienijimui, Katalikų moterų sąjungai, Šv. Elzbietos draugijai ir L.A.P. klubui, kurio labui daugiausia ji ir darbavosi.

Linkėtina mielai Onai Jusinienei dar daug metų džiaugtis savo gražiai išauklėta šeima, savo sveikata ir šiuo pasauliu bei darbuotis visuomenės labui.

NAUJA NAŠLIŲ RATELIO VALDYBA

Mirus pirmajai Našlių ratelio pirm. Agnei Stankevičienei (Agnes Stanwyk), Našlių ratelio pirmininke buvo išrinkta energinga narė, buv. vicepirmininkė, Konstancija Milerienė, kuri iki šiol pirmininkės pareigas ir ėjo.

Šiais metais ji iš Našlių ratelio pirmininkės pareigų pasitraukė, tad sausio 10 d. įvykusiame ratelio narių susirinkime išrinkta nauja valdyba, į kurią dabar įeina Ona Žilinskienė — pirm., Ona Baukus — vicepirm., Ona Jusinienė — protokolų sekretorė, ir Antanas Ambrasas — ižd.

Pažymėtina, kad praeitų metų Našlių ratelio veikla, vadovaujant pirm. Konstancijai Milerienei ir padedant kitiems valdybos nariams, buvo gana gera. Buvo surengta gegužinė savame parke, East Hartforde, turėjo išvažiavimą prie jūros ir prieš Kalėdas L.A.P. klubo patalpose surengta Kalėdų vakarienė, kuri buvo labai pasisekusi, nes dalyvavo ne tik nariai, bet buvo ir svečių. Be to, našlių ratelis L.A.P. klubui davė 25 dol. dovaną.

Naujoji ratelio valdyba yra nutarusi šiais metais surengti Valykų Margučių pobūvį. Už gražiausius margučius nutarta duoti premijas — dovanas.

Jonas Bernotas

— Darbščiam žmogui trumpa diena. (Švenčioniškių patarlė).

— Amerika nuo 1950 m. ligi 1966 m. pardavė ar dovanojo kitom šalim 15,640 lėktuvų, 19,827 tankus, 2,500 laivų. 2 mil. automatų, 71,174 kulkosvaidžius, 30,668 minosvaidžius.

MINĖJIMŲ REIKŠMĖ . . .

(Atkelta iš 3 pusl.)

tenkino. Atskyrė nuo Vokietijos tik tą Mažosios Lietuvos dalį, kuri gavo Klaipėdos krašto pavadinimą. Ir tam nutarimui vokiečiams pasipriešinus, Taikos konferencijos pirmininkas paaiškino, kad Klaipėdos kraštas būsiąs laikinai santarvininkų žinioje, o Lietuvai gavus pilną pripažinimą, kraštas būsiąs prijungtas prie Lietuvos. Taip pat paaiškino, kad to krašto gyventojų daugumą sudaro lietuviai ir, kad Lietuvos valstybei Klaipėdos uostas visais požiūriais yra būtinai reikalingas.

Santarvininkų komisaras

Santarvės, susidarančios iš Anglijos, Prancūzijos, Italijos ir Japonijos sprendimu, Klaipėdos kraštą užėmė Prancūzijos kariuomenė, vadovaujama generolo Odry. Jis sudarė krašto direktoriją iš vokiečių miestiečių pasiūlytų žmonių. Vėliau dėl Maž. Lietuvos tarybos protesto direktorijon įleido ir du lietuvius. Lietuviams nesitenkinant tokios direktorijos sąstatu ir veikla, 1921 m. gegužės 1 d. generolas Odry buvo pakeistas prancūzu Petisne aukštojo komisaro titulu. Lenkai, kurie daug triukšmavo dėl Klaipėdos, skubiai atsiuntė savo atstovą prie komisaro.

Netrukus paaiškėjo, kad komisaras Petisne buvo lenkų šalininkas ir kartu su Klaipėdos miesto vokiečiais sutarė Klaipėdos krašte įsteigti nepriklausomą valstybėlę — "Freištatą".

Pasirengimai sukilimui

Visa aplinka lietuviams buvo nemaloni ir neteikė vilties iš tos komisijos sprendimo. Buvo aišku, kad kralto direktorija buvo Petisne įtakoje ir veikė pagal vokiečių norą prieš lietuvių pastangas. Lietuviams geresnės išeities nebuvo, kaip tik griebtis ginkluoto sukilimo.

Erdmonas Simonaitis savo prisiminimuose įdomiai įrašė, kad sukilimo mintį iškėlė ir ragino amerikietis kun. Jonas Žilinskis - Žilius ir, kad jis daug pasidarbavo tai minčiai įgyvendinti ir sukilimui parengti.

Taipgi įdomu pažymėti, kad E. Simonaičio teigimu du kiti Amerikos lietuviai — Andrius Martus ir Antanas Ivas - Ivaškevičius iš Bostono labai daug savo darbu ir pinigais pagelbėjo kraštą sukilimui paruošti. Be minėtų Amerikos lietuvių, Klaipėdos sukilime dar dalyvavo karininkai Steponas Darius ir Zamkus, vadovaudami sukilėlių būriams. Galėjo jų ten būti ir daugiau, bet tikrų žinių apie tai neturime.

Šilutėje 1923 m. sausio 1 d. buvo sudarytas Klaipėdos krašto gelbėjimo komitetas, į kurį įėjo Martynas Jankus, Jurgis Strekys, Jurgis Lebartas, Vilius Šiaulinskis ir Jurgis Bruvelaitis. Tas komitetas tuoj paskelbė, kad krašto direktorija atleidžiama ir kad gelbėjimo komitetas pasiima kraštą valdyti. To komiteto pavedimu Erdmonas Simonaitis sudarė naują krašto direktoriją, kurion įėjo Martynas Reizgys ir Toleikys. Sutarta sukilimą pradėti sausio 6 d., bet dėl įvairių kliūčių pradžia nusitęsė iki sausio 9 d.

Pagaliau 1923 m. sausio 9 d. naktį Klaipėdos krašte pasirodė sukilėlėlių būriai, o juos žymiai papildė savanoriai iš Didžiosios Lietuvos. Sukilėliams vadovavo pulk. Jonas Budrys. Jo pavaduotoju paskirtas Pranas Klimaitis, o štabo viršininku Jurgis Oksas. Sausio 11 d. sukilėliai pasiekė Klaipėdos priemiestį. Jie ten buvo miesto įgulos smarkiai apšaudyti. Sukilėlių vadovybė pranešė aukštajam komisarui Petisne, kad sukilimas yra prieš vokiečius, ir pareikalavo, kad sukilėliams būtų leista laisvai Klaipėdos uostan įeiti. Komisaras su atsakymu delsė. Patirta, kad jis laukė atplaukiant karinio laivo. Komisarui atsisakius sukilėlius laisvai miestan įleisti, teko imtis ginkluotų susirėmimų. Galima pastebėti, kad komisaro laukiamasis pagelbinis karo laivas atplaukė Klaipėdon tik po dviejų dienų ssukilimui pasibaigus.

Sausio 15 d. apie 5 val. ryto sukilėliai užėmė Sendvarį ir ten suėmė prancūzų karininką, keliasdešimt karių ir paėmė devynis kulkosvaidžius. Po to per porą valandų sukilėliai pasiekė Klaipėdos uostą. Apie vidurdienį sukilėliai nuginklavo mieste esančius priešininkus ir tuo šešių dienų sukilimas buvo baigtas. Sukilime žuvo 20 mūsų savanorių, 2 prancūzai ir vienas policininkas.

Sausio 19 d. Maž. Lietuvos gelbėjimo komitetas paskelbė Klaipėdos krašto prijungimą prie Didžiosios Lietuvos. Kiek vėliau Santarvės valstybių komisija Klaipėdos krašto išlaisvinimą įteisino.

Nuo to įvykio suėjo 48 metai. Ta proga ano sukilimo vadus, karius ir dalyvius pagarbiai prisimename. Jų pasiryžimas ir didžiausias pasiaukojimas tautos gerovei sudaro dvasinio stiprumo šaltinį ne tik dabar dirbantiems tautos dirvoje, bet ir ateity stojantiems savo tautos reikalų sargybon.

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

GĖLĖS
vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms
GUŽAUSKŲ
Beverly Hills Gėlinyčia
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

ĮSIGYKITE DABAR

"Drauge" galima gauti naujai išleistą ir praktišką informacinį leidinį

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —
dipl. teis. Pranas Šulas

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia, bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiačius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Atskiru skyriumi — "Klausimai ir atsakymai" — aiškina misu testamentų sudarymu kyliankiant lengvai suprantamus nurodymus, ką daryti, kaip, kodėl ir ko vengti.

Knygos kaina 3.00 dol. Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

A. + A.
URŠULĖ PAULAITIS
Gyveno 7037 So. California Ave., Chicago, Ill.

Mirė vasario mėn. 7 d., 1971 m., 5 val. ryto, sulaukusi senatvės.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Šilalės parapijos, Saračių kaimo. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Jonas ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį A. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, vasario 10 d. 9:00 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvių Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę lieka Vyras ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. A. Petkus ir Sūnus, Tel. 476-2345.

A. + A.
VIKTORIJAI TAUNIENEI

Lietuvoje mirus, liūdintiems: dukrai ANTANINAI ir žentui JUOZUI ŽIČKAMS reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Elzbieta ir Pranas Nenortai

A. + A.
JUOZAPUI LIŠKŪNUI mirus,

p. MARIJAI LIŠKŪNIENEI, mielajai LIONEI MILIAUSKIENEI ir jos šeimai gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Ingrida, Algirdas ir Dalis Ramonai

KUR GALIMA GAUTI BEVEIK VISŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ KATALOGĄ?

Tik dienraščio "Draugo" knygų kataloge yra beveik visos Amerikoj gaunamos lietuviškos knygos.

"Draugo' spaustuvė išleidžia daugiau knygų, negu kitos lietuviškos leidyklos Amerikoje. Taip pat beveik visi leidėjai platina savo knygas per dienraštį 'įDraugą" ir jo platintojus.

Tuojau rašykite ir prašykite "Draugo" pasiųsti Jums katalogą ir dažniausiai gausite reikalingą lietuvišką knygą arba bus pranešta, kur galima ją gauti, jei leidėjas neplatina per "Draugą".

Reikia lietuviškos knygos? Kreipkitės į "Draugą".

Pasinaudokite Draugo „Classified" skyriumi

A. + A.
JUOZUI LIŠKŪNUI mirus,

jo žmonai MARIJAI, sūnui ALBERTUI ir marčiai ONUTEI, dukrai LIONEI su šeima ir kitiems giminėms reiškiame gilią užuojautą.

Jurgis ir Marija Sugintai

A. + A.
JUOZUI LIŠKŪNUI mirus,

skausmo valandoje reiškiame nuoširdžią užuojautą sūnui ALBERTUI su šeima ir velionies artimiesiems.

Elena Kubilienė
Algimantas Kubilius su šeima

EUDEIKIS
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
Trys Moderniškos Koplyčios
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9800

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS:
2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNOS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 - 1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
649 East 162nd Street, South Holland
10821 South Micrigan Avenue, Chicago
TEL. — CO 4-2228

APLINK MUS

× **Solistė Roma Mastienė** giedos JAV-bių ir Lietuvos himnus vasario 14 d. 2 val. po pietų Marijos aukšt. mokyklos salėje, minint Lietuvos nepriklausomybės atgavimo sukaktį.

× **Dail. Elenos Gaputytės kūrinių paroda** įvyks Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje nuo vasario 7 iki 29 dienos. Dail. Gaputytė gyvena Londone, kur ji dėsto įvairiose mokyklose. Meną ji studijavo Ludwigs universitete Freiburge, Montrealio meno mokykloje ir Paryžiaus meno mokykloje. Ji yra tapytoja ir skulptorė. Paroda bus atidaryta kasdien nuo 1 v. p. p. iki 4 val. 30 min. vakaro.

× **Valerija Jokubauskienė,** dirbanti vienoje iš didžiausių Chicagos taupymo bendrovių—Talman Federal Savings and Loan Assn., gavo paaukštinimą: tapo iždininko pavaduotoja. Ji yra gimusi Lietuvoje. Pabėgusi nuo komunistų priespaudos, 1953 m. pasiekė JAV. Su vyru Stasiu gyvena 3805 W. 70th pl., Chicagoje.

× **Vincė Jonuškaitė - Leskaitienė,** žinoma Lietuvos operos solistė, nuolat gyvenanti New Yorke, buvo nuvykusi į Kaliforniją, kur atostogavo du su puse mėnesio. Grįždama namo savaitę laiko išbuvo Chicagoje, dalyvavo Lietuvos operos 50 m. sukakties minėjime, aplankė savo pažįstamus, buvo ir į "Draugą" užsukusi. Pereitą šeštadienį grįžo į New Yorką.

× **Su a. a. Antanu Sugintu,** teisininku, visuomenės veikėju, mirusiu vasario 2 d., atsisveikinimo vakaras įvyko pereitą penktadienį Mažeikos - Evans koplyčioje. Apie velionio nuopelnus lietuvių tautai kalbėjo eilė A. Suginto draugų ir bendraamžių. Minėjimą pravedė M. Mackevičius. Koplyčia buvo prisirinkusi pilna žmonių. Palaidotas šeštadienį.

× **Pranė Povilaitienė,** mūsų dienraščio skaitytoja Waterburyje, siųsdama savo auką "Draugui" prisiuntė ir malonų laišką, kuriame išreiškė savo pasitenkinimą informacija ir paprašė prisiųsti lietuviškų knygų. Dėkojame.

× **Ir patys aukotojai** kartais **nejaučia,** kokį didelį darbą jie atlieka, remdami lietuvišką spaudą. Aukomis po 5 dol. "Draugą" parėmė:

Dr. Balys Paliokas, Chicago,
Pranė Povilaitienė, Waterbury,
Emilija Meškauskienė, Chicago.

Nuoširdžiai dėkojame.

× **Komp. Dariaus Lapinsko kūrinys Il Vigilante del Mare,** muzika, daina, žodžiu, filmu, skaidrėmis ir kitomis priemonėmis vaizduojama Simono Kudirkos tragedija. Dalyvaukime vasario 27, 28 d. Margučio rengiamame koncerte, Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Bilietai gaunami Marginiuose ir Margutyje. (pr.)

× **Po savaitės — pabaiga:** išpardavimas pas Gradinską baigiasi vasario 15 d. Televizijos, patefonai, magnetofonai, radijai. 2512 W. 47 St., FR 6-1998. (sk.)

× **Kuriam veiksniui aukoti Vasario 16 proga** klausimu pasisako naujasis **Į Laisvę** žurnalo numeris, kuris šiuo metu siuntinėjamas skaitytojams. Naujas prenumeratas priima administratorius Al. Kulnys, 1510 E. Merced Ave., W. Covina, Calif. 91790; **metinė prenumerata 5 dol.** **(sk.)**

× **Kun. Edvardas Abromaitis,** buvęs Šv. Kryžiaus par. klebonas, ir **kun. Vito Mikolaitis,** naujasis šios parapijos klebonas, asistuos iškilmingoms šv. Mišioms vasario 14 d. 10 val. Šv. Kryžiaus par. bažnyčioje, minint Lietuvos nepriklausomybės šventę.

× **Lietuvių prekybos ir pramonės rūmų** vadovybė vasario 10 d., trečiadienį, 8 val. vak. Amerikos legijono Dariaus ir Girėno posto salėje, 4416 So. Western Ave., šaukia savo narių susirinkimą ir ruošia Vasario 16 minėjimą. Paskaitą skaitys Lietuvos kariuomenės savanoris ir laisvės kovų dalyvis Konstantinas Petrauskas. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

× **Lietuvybės atspara**—tvirta lietuviška spauda. Geri lietuviai tai žino ir savo dienraštį remia. Aukojo: po 3 dol. — W. J. Alekevicz, J. Gailiūnienė; po 2 dol. — S. Dzikas, Pr. Kuizinas, V. Kailis, R. Kurmauskienė; po 1 dol. — B. Rožanskis, J. M. Shaltenis. Labai ačiū.

Žiema. Nuotr. I. Valančiaus

Muz. V. Verikaitis su savo vadovaujamo Hamiltono mergaičių choro dviem choristėm: Žilvinaityte ir Kaminskaite.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

EDMUNDAS PRANINSKAS — NAUJAS INŽINIERIUS

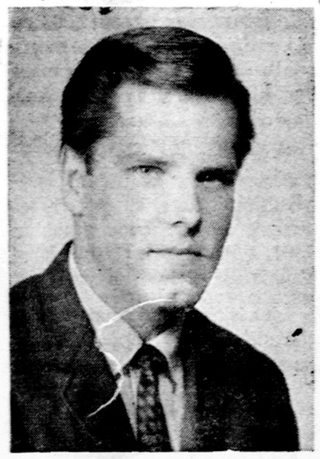

Inž. Edmundas Praninskas

Yra visas būrys lietuvių jaunuolių, kurie prieš pat Kalėdų šventes baigė Illinois Technologijos institutą ir gavo aukštojo mokslo baigimo diplomą. Jų tarpe yra Edmundas Praninskas, su tėveliais gyv. 7354 S. Francisco Ave., Chicagoje.

Edmundas, baigęs Wilson kolegiją, kurį laiką mokytojavo Šv. Antano lietuvių gimnazijoje. Grįžęs į Chicagą, tolimesnėms studijoms pasirinko elektros sritį ir įstojo į Illinois Technologijos institutą, kurį prieš pat Kalėdas baigė, gaudamas elektros inžinieriaus diplomą. Tai buvo lyg kalėdinė dovana jo visai šeimai. Džiaugiasi tuo jo mamytė, gail. seselė, 20 su viršum metų dirbanti Švento Kryžiaus ligoninėj. Tėveliui, kuris per 20 m. įmonėse dirba kaip elektrikas, buvo malonumas, kad ir sūnus baigė aukštąjį mokslą, gaudamas tos pačios srities inž. diplomą. Brolio pasisekimu džiaugiasi ir sesutė Judita.

Naują inž. Edmundą Praninską sveikina visi giminės Chicagoje. Geriausius linkėjimus siunčia jam ir giminės iš Lietuvos. Sveikina jį ten a su šeima iš Toronto, Kanadoje, o taip pat ištvermės linki pusbrolis inž. Vilius Juška, gyv. Haynes City, Floridoje. Pasisekimas darbe ir Aukščiausiojo palaima telydi naująjį inžinierių jo gyvenimo žingsniuose.

Juozas Juška

DARBŠČIOJI KRIVULĖ

Prieš penkiolika metų buvę Lietuvos policijos tarnautojai gražiai susiorganizavo, įsteigdami savo klubą Krivulę. Šis klubas buvo įsteigtas Jono Eigelio, dabartinio garbės nario ir pirmojo klubo pirmininko, iniciatyva ir pastangomis. Per savo veiklos metus klubas išaugo iki 100 aktyvių narių ir dabar gražiai tebeveikia, savo veiklai pasirinkdamas kilnius tikslus. Klubo pats svarbiausias tikslas bendradarbiauti ir palaikyti glaudžius tarpusavio ryšius su buv. Lietuvos policijos tarnautojais, sušelpti varge esančius. Klubo nariai lanko sergančiuosius, pagerbia amžinybėn iškeliaujančius gėlių vainikais. Mišių aukomis, mirusiųjų šeimoms pareiškia užuojautas ir, reikalui esant, padeda joms materialiai. Ypač buvo daug padėta dėl nesveikatos likusiems Vokietijoje.

Klubas Krivulė gyvai reiškiasi ir kultūrinėje veikloje, savo ištekliais remdamas kitų organizacijų veiklą. Jis įstojo į Lietuvių fondą, remia Tautos fondo darbus, kasmet aukoja Balfui. Iš savo kuklių pajamų klubas paremia spaudą, lietuvių televizijos programas, radijo valandėles. Tokia klubo "Krivulės" veiklos kryptis rodo, kad organizacija yra gyva. Sausio 16 d. Balio Pakšto svetainėje per 200 klubo narių ir svečių susirinko į žiemos balių. Svečius pasveikino klubo pirmininkas Algirdas Reivytis, pasigėrėdamas klubo veikla. Valdybos sekretorius Valerijonas Pocius dirbo prie laimėjimų, kurie ne vienam nusišypsojo laime. Skoningai paruošta K. Repšienės ir A. Miliauskienės vakarienė.

Nuoširdi talka iš G. Balsevičienės, I. Domantienės, ir A. Jankauskienės. Šiame pobūvyje priminta ir išd. Stasio Stasiūno gimtadienis. Jį pasveikino A. Reivytis, visų svečių vardu palinkėdamas nenuilstančios veiklos, svečiai sukaktuvininkui sugieda Ilgiausių metų. S. Stasiūnas iš savo pusės svečius pavaišina šampanu. Šis jaukus parengimas nešė ir pelno, kuris taip pat bus paskirtas kultūriniam darbui atlikti. Kad parengimas praėjo gražiai, padėka priklauso parengimų vadovui Pranui Eigeliui ir Povilui Balsevičiui.

Iš didesnių klubo užmojų reikia laikyti sumanymą išleisti Lietuvos policijos tarnautojų prisiminimų knygą. Tam tikslui sudaryta komisija, kuriai pirmininkauja Povilas Dirkis. Sudarytas knygai išleisti specialus fondas ir bus priimamos aukos. Piniginiais reikalais rūpinsis komisijos išd. Stasys Stasiūnas.

Klubas už nuopelnus organizacijai į garbės narius pakėlė klubo steigėją ir pirmąjį pirmininką Joną Eigelį, ilgametį klubo pirmininką Povilą Dirkį, J. Talalą.

Dabartinę klubo valdybą suda ro: A. Reivytis pirmininkas, V. Pocius sekretorius, S. Stasiūnas iždininkas, B. Sadleckas vicepirm., Pranas Eigelis parengimų vadovas.

"Krivulei" linkėtina ir toliau savo veikla ir ištekliais turtinti išeivijos lietuvių kultūrinį gyvenimą.

J. Janušaitis

CHICAGOS ŽINIOS

SUSIRŪPINĘ GELEŽINKELIAIS

Chicagoje, Conrad Hilton viešbutyje, įvyko Transporto sąjungos suvažiavimas. Jame turėjo kalbėti Transporto sekretorius Volpe, tačiau dėl blogo oro jo lėktuvas negalėjo nusileisti Chicagoje ir jo kalbą suvažiavime perskaitė kiti. Savo kalboje Volpe pažymėjo, kad transportas geležinkeliais yra pavojingoje padėtyje, nuolat blogėja ir sudaro grėsmę krašto ekonominei pažangai. Jeigu transportas geležinkeliais visai sužlugtų, sunkvežimiai tegalėtų pervežti tik 15% geležinkeliais pervežamų prekių. Dėl to vyriausybė numato imtis priemonių sutvarkyti geležinkelių patarnavimą kaip kelei viams, taip ir prekių pervežimui.

BUS ŠVARIAU LEMONTE

Commonwealth Edison bendrovė statys oro švarinimo įtaisus savo padaliny prie Lemonto. Įtaisai kainuos 7 mil. dolerių ir jie apvalys tos įmonės leidžiamus dūmus nuo dulkių ir nuo sieros dvideginio.

FUTBOLĄ SPARDYS AMFITEATRE

Ateinantį sekmadienį, vasario 14 d., bus futbolo (soccer) rungtynės Chicagos tarptautiniame amfiteatre. Bus ir daugiau tokių rungtynių. Čempionato rungtynės įvyks bal. 11 d.

GAVO MAISTO 431,000 ASMENŲ

Net 431,000 Illinois gyventojų lapkričio mėnesį gavo nemokamai maisto iš šalpos fondų vykdant vadinamąją Food Stamps programą. Iš jų 346,986 gyvena iš valdinių pašalpų, o kiti 83,954 yra šiaip neturtingi. Iš viso tas maistas kainavo 10.5 mil. dolerių.

KREPŠINIS

Žiemos metu krepšinio rungtynės Chicagoje vyksta Chicago Stadium patalpose. Vasario 13 d. 7 val. 30 min. v. bus rungtynės tarp Lojolos u-to ir Wichitos komandų.

NUOSTOLINGAS GAISRAS

Puošnioje Chicagos dalyje, ties Michigan ir Oak gatvėmis, penktadienį degė namas su daugeliu turtingų krautuvių. Nuostolių padaryta keli milijonai dolerių. Manoma, kad gaisras kilo nuo elektros laidų. Gaisras sunaikino ir ten buvusią meno galeriją.

AKLAS MOKESČIŲ PATARĖJAS

Mokesčių rinkimo įstaiga Chicagoje vienu iš savo geriausių tarnautojų laiko Dale Wolthoff, kuris yra aklas nuo gimimo. Jis telefonu duoda patarimus mokesčių blankų pildytojams. Apskaičiavimus atlieka pasinaudodamas skaitytuvais, sudarytais iš rutuliukų. Mokesčių rinkimo įstaiga laiko net 38 aklus tarnautojus.

AUTOMOBILIO NELAIMĖJ ŽUVO 4 STUDENTAI

Keturi Western Illinois universiteto studentai, kurių trys iš Chicagos apylinkių, buvo užmušti automobilio nelaimėje netoli Springfieldo. Studentų vairuojama mašina metėsi į šoną kelio, paskui vėl grįžo atgal į kelią, užsiskirsino ir į ją trenkė kitas automobilis. Studentai buvo 19 - 22 m. amžiaus.

Ateitininkų žiemos kursuose Dainavoje pirm. Eugenijus Girdauskas skaito cv pranešimą. Nuotr. Ant. Razgaičio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Pennsylvanijos metodistų vyskupas** J. Gordon Howard, kurio žinioje yra 270 metodistų parapijų ir 200,000 tikinčiųjų, JAV LB centro valdybos paprašytas laišku kreipėsi į Pasaulio Bažnyčių tarybos (World Council of Churches) Ženevoje generalinį sekretorių dr. Eugene Corson Blake, prašydamas protestuoti žiaurų teismo sprendimą Vytautui Simokaičiui ir siekti bausmės palengvinimo. Laiške pažymėta, jog "Philadelphijos bendruomenė susidedanti iš puikių lietuvių", dr. Blake bus dėkinga. Vyskupas Howard lietuvius artimai pažįsta iš prieš porą metų Philadelphijoje pabaltiečių suruoštos Ekumeninės Maldos Dienos Lietuvos, Latvijos ir Estijos intencija.

— **Young Americans for Freedom,** 1221 Massachusets Ave, N. W., Washington, DC, 20005, pradėjo akciją prieš prekybos praplėtimą su Sovietų Sąjunga ir sudarė tam reikalui specialų komitetą. Savo siunčiamoje literatūroje jie cituoja Leniną: "Kai tik kapitalistinis pasaulis pradės mumis prekybą, tą pačią dieną jie ims finansuoti savo sunaikinimą". Atskiras šios organizacijos komitetas STOP NSA stengiasi panaikinti Amerikos studentų sąjungą, kaip nepataisomą ir atstovaujančią naujosios kairės, o ne studentų daugumos pažiūrai. YAF yra prieškomunistinė studentų organizacija, bet į ją yra priimami ir aukštesniųjų mokyklų mokiniai, taip pat ir ne studentai.

ARGENTINOJ

— **ALOS Tarybos** šių metų pirmas posėdis įvyko lietuvių parapijos patalpose sausio mėn. 8 d. Posėdį atidarė ir jam vadovavo pirmininkas A. Mičiūdas. Perskaičius protokolą buvo paaiškinta, kad Lituania gatvės reikalas Lanus mieste nieko nepaaiškėjo, kadangi šiuo metu yra atostogos, ta pati priežastis ir dėl dokumentų, tačiau abiejais atvejais reikalas yra gerokai pastūmėtas mūsų naudai. Perskaityti gautieji laiškai — pirmoje eilėje St. Barzduko, Pasaulio Liet. Bendruomenės pirm., kuris savo išsamiu raštu sveikina visus lietuvius Argentinoje ir visas lietuviškas organizacijas su šventėmis kviesdamas į nuoširdų bendrą darbą kovojant dėl Lietuvos laisvės.

— **Emilija Tutlienė** iš Chicagos atvyko į Argentiną aplankyti savo pusbrolio Juozo Martinkaus, gyv. Berisso mieste, kurio nebuvo mačiusi 42 metus. Paviešėjusi Berisse, viešnia išvažiuodama atvyko keliom dienom į Avellanedą, apsistojo pas seseles kazimierietes, lietuvių parapijoj, iš čia buvo palydėta ir jai buvo parodytas miestas ir Tigres salynai. Taip pat lankėsi La Platos mieste, kur jai labai patiko katedra.

— **Faustinas Švenčionis** Argentinos kariuomenės majoras gavo savo karinio laipsnio pakėlimą.

Maj. Švenčionis yra gimęs Comodoro Rivadavia mieste, kur ir gyveno su savo tėvais — Veronika Paršonyte ir Juozu Švenčioniais ir sesute Lile (dabar Mičiūdienė).

Laipsnio gavimo proga, gruodžio 31 d. 1970 m. majorui F. Švenčioniui pagerbti, L. ir A. Mičiūdai savo namuose suruošė puikią vakarienę, kurioje dalyvavo giminės bei artimieji draugai. Po trumpų kalbų ir sveikinimų F. Švenčioniui buvo įteiktas specialus lietuviškas pergaminas ir sugiedota Ilgiausių Metų!

AUSTRALIJOJE

— **Lietuvių dienai** Melbourne ruošti komitetas nutarė išleisti šiuos leidinius: Lietuvių dienos Mellbourne, žemėlapį, parengimų programas. Pirmasis leidinys bus suvenyrinis albumas, 40 pusl. apimties.

Carol Zapolis skambina kankl ėnis, o jos tėvai Eleonora ir Frank Zapolis derinasi lietuviškam šokiui. Nuotrauka buvo patalpinta "Chicago Daily News" dienraštyje.

— **Melbourne** mirė savanoris kūrėjas pulkininkas leitenantas **Justas Kuncaitis,** sulaukęs 70 metų. Būdamas 18 metų jis stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę ir dalyvavo kautynėse daugiausia prieš lenkus. Jis baigė karo mokyklą pirmoje laidoje leitenanto laipsniu ir išbuvo aktyvioje karo tarnyboje iki pirmosios bolševikų okupacijos. Australijoje jis visą laiką gyveno įsikūręs Melbourne, buvo aktyvus visuomeninėj veikloje. Mirė pakirstas plaučių vėžio.

— **LSS Australijos Rajono vadiją** sudaro: s. v. v. sl. R. Cibas — rajono tiekimo skyriaus vedėjas, ps. A. Dudaitis — vadovu paruošimo sk. vedėjas, Brolijos vadeiva, v. s. B. Žalys, rajono vadas — s. A. Jakštas, Seserijos vadeivė — s. E. Laurinaitienė, rajono dvasios vadovas — s. kun. P. Butkus, rajono iždininkas — ps. B. Barkus, Sydnėjaus "Aušros" tunto tuntininkas — s. v. v. sl. S. Sankauskas, rajono laužavedis — s. P. Pilka, Melbourno "Džiugo" tunto tuntininkas — s. v. v. sl. V. Stasiliūnas, Geelongo "Šatrijos" tunto tuntininkas — s. A. Karpavičius, Adelaidės "Vilniaus" tunto tuntininkas — s. V. Opulskis ir Brisbanės "Ventos" vietininkijos vietininkė — ps. R. Platkauskienė.

Dalis Hamiltono jaunimo choro. Chorą sudaro 60 aukšt. mokyklų auklėtinių ir studentų.